

Carta na seicwanom Pablo na m'aⁿ nn'aⁿ Roma

Xmaⁿndye nn'aⁿ na cwila'yu' tsjoom Roma

¹ Ja Pablo cwiluiindyō apóstol cwentaa' Jesucristo. Jom ty'ioom ts'iaaⁿ ja na matseixmaⁿya ts'aⁿ na majñom Ty'ōots'om jo ndaaⁿ nn'aⁿ na ñnequiaya ñ'oom naya 'naaⁿ'aⁿ cantyja na macwji'n'maaⁿñê joona.

² Matseicwanom Ty'ōots'om ñ'oom na macwji'n'maaⁿñê nn'aⁿ. Tandyo xuee t'mōōⁿ na ljo' nnts'aaⁿ ñequio ñ'omndyuee profetas. Jla'ljeiina ñ'oom'ñeeⁿ na lju' la'xmaⁿna'. ³ Juu ñ'oom naya'ñeeⁿ mat'uiina' cantyja 'naaⁿ' Jnaaⁿ, nquii Ta Jesucristo. Cantyja na ts'aⁿ jom, tuiiñê tsjaaⁿ 'naaⁿ' rey David na jndyowicantyjoo'. ⁴ Jnda chii t'mōⁿ Espíritu Santo na Jnda Ty'ōots'om juu ndo' waa najndeii. Teitquioo' naljo' ee jnda na tue' tando'xco quii'ntaaⁿ l'oo. ⁵ Ndo' cantyja 'naaⁿ' jom macandaya naya na matseixmaⁿ Ty'ōots'om na majñoom ja ts'iaaⁿ 'naaⁿ'aⁿ jo ndaaⁿ nn'aⁿ cha'waa tsjoomnancue. Ee l'ue ts'oom na meiⁿquiayuucheⁿ caliu nn'aⁿ na t'maⁿ waa na jnda s'aaⁿ, cha cala'yu'ya n'omna ndo' cala'candana jo nnoom. ⁶ Mati mañ'oomna' 'o, ee maqueeⁿ'ñê 'o na cala'xmaⁿ'yo' cantyja 'naaⁿ' Jesucristo.

⁷ Matseicwanōⁿ cartawaa na m'aⁿ' cha'tsondyo' 'o na candya' ts'om Ty'ōots'om na m'aⁿ'yo' Roma, na maqueeⁿ'ñê na cwiluiindyo' cwentaaⁿ'aⁿ. Nquii Tsotyāaya Ty'ōots'om ñequio Ta Jesucristo

quiana na tjaa ñomtiuu c'om'yo' jo ndaana ñequio naya na laxmaⁿna.

Ñe'cjaacando' Pablo nn'aⁿ na cwila'yu' Roma

⁸ Najndyee nc'e Jesucristo, mañequiaya na quianl'uaa' Ty'ooots'omya cantyja 'naⁿyo'. Ee meiⁿyuucheⁿ na mawaya, ya ñ'oom cwila'neiⁿ nn'aⁿ cantyja na cwila'yu'ya ñ'om'yo' ñ'eⁿñê.

⁹ Manoom'm na mayu'a na ticjomeintyjaa'a na macaⁿa nnoom na cateijneiⁿ 'o. M'aaⁿya na xcwee' ts'oⁿya na mandi'ntjⁿya nnoom. Ndo' ñequii'cheⁿ matseinaⁿya ndaa nn'aⁿ ñ'oom naya cantyja 'naaⁿ Jnaaⁿ Jesucristo.

¹⁰ Ñequii'cheⁿ na macaⁿa nnom Ty'ooots'om cha xeⁿ na jom l'ue ts'oom nncue'ntyjⁿ na ndaa nncjocandoⁿ'a 'o.

¹¹ Ee ntyjaa'ya ts'oⁿya na nncua'cañooⁿya na nnteijndeiya 'o ñequio ñ'oom' Ty'ooots'om cha nntsana'jnda'yo' cantyja 'naaⁿaⁿ.

¹² Luaa' l'ue ts'oⁿ cha juu na cwilayu'ya n'om'yo' ñ'eⁿñê ñequio juu na matseyu'ya ts'oⁿya tjoom' nnteijndeiina' 'o ndo' nnteijndeiina' ja.

¹³ O nn'aⁿya na cwila'yu'yo' ñ'eⁿ Ty'ooots'om, l'ue ts'oⁿ na caliu'yo' na jndye ndii' tyotseijndaa'ndyo na nncua'cañooⁿya 'o, saa ñeseicu'na' ja. Luaa' waa na ñetqueⁿ ts'oⁿ, cha cantyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na nnts'aaya majndyeti nn'aⁿ nntioondye l'oⁿ, ndo' mati 'o nntsaala'noⁿ'ti'yo' cantyja 'naaⁿaⁿ cha'xjeⁿ quiluii quii'ntaaⁿ nt'omcheⁿ nn'aⁿ na nchii judíos.

¹⁴ Ee matseijomna' ja cha'cwijom cwii ts'aⁿ na t'maⁿ chujnaⁿ, tseixmaⁿya na ljo' ndaa nn'aⁿ na cwila'neiⁿ ñ'oom griego, ndo' mati ndaa meiⁿquia nn'aⁿ na tjachuii' ñ'oom na cwila'neiⁿ. Oo ndaa nn'aⁿ na jndo' n'om cantyja 'naaⁿ ljeii, ndo'

mati ndaa nn'aⁿ na ticata'jnaaⁿ ljeii. 15 Jo' chii jeeⁿ queeⁿ ts'o^onya na mati ñnequiaya ñ'oom na macwji'n'maaⁿñe Ty'o^ots'om nn'aⁿ ndaa 'o quia na nncuaya na m'aⁿyo' Roma.

Waa najndei ñ'oom naya

16 Tijnaaⁿa cantyja 'naaⁿ ñ'oom naya 'naaⁿ Ty'o^ots'om, ee juuna' cwiluiñena' najneiⁿ na macwji'n'maaⁿñe meiⁿcwiñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na matseiyu' ñ'oom naya'ñeeⁿ. Najndyee mach'eeⁿ na ljo' ñequio nn'aⁿ judíos ndo' mati ñequio meiⁿquia nn'aⁿ. 17 Juu ñ'oom naya'ñeeⁿ matseicandiina' chiuu mach'ee Ty'o^ots'om na maqueeⁿ jaa na tjaa jnaⁿ laxmaaⁿya jō nnoom nc'e na cwila'yu'ya n'o^onya ñ'eⁿ Jesucristo. Ee waa ñ'oom'm na teiljeii na matsona' na ljo': “Nquii ts'aⁿ na maqueⁿ Ty'o^ots'om na tjaa jnaⁿ tseixmaⁿ, catseiyu'ya ts'om tsaⁿñeeⁿ ñ'eⁿñé.”

Cha'tsondye nn'aⁿ jnda jla'tjoondyena

18 Ee xjeⁿ cañoom'lueecheⁿ matseicanooⁿ Ty'o^ots'om na matseiw'eeⁿ nacjoo nn'aⁿ na cwil'a cha'tso nnom na cwajndii ñequio natia. Na nmeiiⁿ cwil'ana, cwila'lcwe'na nt'om nn'aⁿ na ñe'caliu ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿaⁿ. 19 Ee naquii' n'omna maxjeⁿ manquiuyana ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿ Ty'o^ots'om ee manquiityeeⁿ jnda t'mooⁿ chiuu matseixmaaⁿ ndaana. 20 Ee ljo' na titquioo' na matseixmaⁿ Ty'o^ots'om nndaⁿ nncwajnaaⁿ ts'aⁿ jo' quia na manty'iaa' cha'tso na s'aaⁿ. Ee xjeⁿ na tuiicheⁿ tsjoomnancue cwiwitquioo'ya na jom cwiluiñê Ty'o^ots'om ndo' cha'waa xuee waa na jneiⁿ. Jo' chii nn'aⁿ natia ljo' cwil'a xocandaⁿ nluena na tjaa'naⁿ jnaⁿ

cachona, meiⁿ xocanda_a nta'ñoom'ndyena. ²¹ Ee meiiⁿ na cwila'noⁿna cantyja 'naaⁿ Ty'o_ots'om saa maxjeⁿ tîcala't'maaⁿndyena jom cha'xjeⁿ na macaⁿna'. Meiⁿ na quianl'uaaⁿaⁿ tiñe'nquiiana. Ndo' joo ñ'oom na tyom'aaⁿ n'omna cantyja 'naaⁿ chiuu cwiluiiñê jeeⁿ cwe' ts'iaaⁿndyo jooⁿa'. Jo' chii s'aana' ntjeiⁿ naquii' n'omna, ndo' na ljo' cwiljo na jaaⁿñe naquii' n'omna. ²² Meiiⁿ na cwiluena na la'xmaⁿna nn'aⁿ na jeeⁿ jndo' n'om, saa cwinooⁿ na cwe' ntjeiⁿndyetonaa. ²³ Ndyena na cwila't'maaⁿndyena Ty'o_ots'om na ticantycwii na wando' na m'aaⁿ yuu na jeeⁿ neiⁿncoo'. To'yooⁿna na cwila't'maaⁿndyena ndyueenda_a nn'aⁿ na cwintycwii na ta'ndo', ñequio cantsaa ñequio quioo' na cwi'ooca' ñequio quioo' na tjaa'naⁿ nc'ee'.

²⁴ Jo' chii 'ndiito Ty'o_ots'om na cal'atona meiⁿquia na ntjeiⁿ na ñe'cal'ana na cwajndii na queeⁿ n'om seiina na cantyja 'naaⁿ jooⁿa' ñel'ana cwii na jeeⁿ jnaaⁿ ñequio ntyjeena. ²⁵ Tîcala'yu'na ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿ Ty'o_ots'om. Yacheⁿ jla'yu'na ñ'oom na cwe' cantu. Ee tyola't'maaⁿndyena 'naⁿ na s'aaⁿ nchii nqueⁿ na s'aaⁿ cha'tso nnom. Ndo' matsona' na ñequii'cheⁿ cala't'maaⁿndye nn'aⁿ jom cha'waati xuee. Cal'a cha'tsondye nn'aⁿ naljo'.

²⁶ Macwe' nc'e jo' chii 'ndiito Ty'o_ots'om jooⁿa na cal'ana ljo' na mach'eena' nquiuna na ñe'cal'ana. Hasta yolcu tquiandyee ndaa ntyjelcu ndo' nchii ljo' teincoondyena. ²⁷ Ndo' mati naⁿnom nchii macanda_a cwe' ñequio yolcu tyom'aⁿna. Seijmeiⁿtina' jooⁿa na queeⁿ n'omna nc'iaana. Tyom'aⁿna meiiⁿ ñ'eⁿ ntyjenomna, ndo'

nchii ljo' teincoondyena, cwii na jnaaⁿticheⁿ. Ndo' na ljo' l'ana, tyota'wi'ndye cheⁿnquieena, tiomndyena ñequio seiina na ntjeiⁿ ljo' ñel'ana.

²⁸ Ndo' nc'e na l'ayana na tsuu' n'omna Ty'o^oots'om, jo' chii mati 'ndiitoom na cal'atona meiⁿljo'cheⁿ natia na ñe'cal'ana. ²⁹ M'aⁿna na cwil'ana cha'tso nnom na ticaty'iomyana'. Cha'na ts'aⁿ na cwe' m'aaⁿya ñ'eⁿ x'iaa', oo ts'aⁿ na ntjeiⁿ ljo' mach'ee ñ'eⁿ x'iaa' oo ts'aⁿ na matseiqueeⁿ ts'om 'naaⁿ x'iaa', ts'aⁿ na ticatseiñ'oom'ñe yuu na maty'iomyana', ts'aⁿ na taa' ts'om x'iaa', ts'aⁿ na matseicwjee nn'aⁿ, ts'aⁿ na matseintja'ñe ñequio x'iaa', ts'aⁿ na manquiun'aⁿ x'iaa', ts'aⁿ na matsei'ndaa' ts'om x'iaa', ts'aⁿ na cwe' matseineiⁿto chiuu waa ñ'oom na mandii cantyja 'naaⁿ x'iaa', ³⁰ ts'aⁿ na mation'oom x'iaa', ts'aⁿ na ticuee' ts'om Ty'o^oots'om, ts'aⁿ na wi'ñe ñequio x'iaa', ts'aⁿ na s'añe scuñe, ts'aⁿ na matseiwendyeñe cheⁿnquii, ts'aⁿ na matseijndaa'ñexco natia, ts'aⁿ na ticatseit'maaⁿñe nn'aⁿ na nda juu, ³¹ ts'aⁿ na tiñequiaañe na nntsei'noⁿ yuu na ya oo yuu na tia, ts'aⁿ na meiiⁿ na ñ'oom 'ndyoo saā xocatseicandā, ts'aⁿ na ticajnda ntyjii ljo' cwiⁿtjoom nc'iaa', ts'aⁿ na tixocatseit'maⁿ ts'om x'iaa', ts'aⁿ na tic'oom na wi' ts'om nn'aⁿ, ³² joona manquiujndaa'ndyena na jnda seiⁿndaa'ñe Ty'o^oots'om na nntsuundye nn'aⁿ na nmeiiⁿ cwil'a, saā meiiⁿ na ljo', wjaana' na 'ool'ana na ljo', ndo' yacheⁿ ya nquiuna quia na cwinty'iaana na majo'ti cwil'a nt'omcheⁿ nn'aⁿ.

2

Xcwe macu'xeⁿ Ty'o^oots'om nn'aⁿ

1 Cantyja 'naaⁿl ñ'oommeiⁿl, catsei'noⁿl na tjaa'naⁿ yuu cowañoom'na' 'u, nts'oona' 'ñeeⁿ cwiluiindyu', maco'wi'ndyu' cheⁿnncu' quia na jeeⁿ matsu' na nt'omcheⁿ nn'aⁿ jeeⁿ tiann'aⁿndye ndo' majo'to ljo' na cwil'ana mache' 'u. 2 Ee manquiuyaaya quia na nt'uuiyteⁿ Ty'oots'om nn'aⁿ na cwil'a na nmeiiⁿl, nncu'xeeⁿ jona cantyjati na mayuu' na l'ana. 3 'U na matseitiuu' na cats'aaⁿ na cat'uiina' nn'aⁿ na cwil'a na nmeiiⁿl, ¿aa ndya' matseitiuu' na tixocat'uiina' 'u ndo' ljo'waayu mache' cha'xjeⁿ naⁿñeeⁿ? 4 Cwa ndya' canda^a ts'om' na ntso' na cajnda ntyjeeⁿ ñ'eⁿndyu'. Jom na jeeⁿ t'maⁿ ts'oom ñ'eⁿndyu', ndo' waljoo'cheⁿ na wi' ts'oom 'u. ¿Aa ticatsei'noⁿl na luaa' mach'eeⁿ cha cjaañ'oomna' 'u na calcwe' ts'om' jnaⁿ? 5 Saa 'u nchii jo' ñe'catsa', 'u maxjeⁿ quie' ts'om', tiñe'calcwe' ts'om'. Maty'iomna' cantyja 'naⁿl na matseit'ue'ya' na cat'uiina' 'u. Ee nncue'ntyjo^o xuee na nncu'xeⁿ Ty'oots'om cha'tso nn'aⁿ cantyja 'naaⁿl na maty'iomyana'. 6 Maquialjo'cheⁿ manquiityeeⁿ nñequiaaⁿ na ticwii cwii ts'aⁿ nncwantjom cantyjati na jnda ñes'aa. 7 Nda^a joo nn'aⁿ na cwijoo' n'om na cwil'a yuu na maty'iomyana' na cantyja 'naaⁿl jo' cwil'uee na nl'a yuu na matseit'maa'ñena' jom, nñequiaaⁿ na nla'xmaⁿna na ticantycwii na cwita'ndo' añmaaⁿna. 8 Saa t'maⁿ waa na nntseiw'eeⁿ nn'aⁿ na ticatuee'ndyecje nnoom, na cwi'oo nacjoo' ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿl'aⁿ, na cwil'a cha'tso nnom natia. 9 Jeeⁿ t'maⁿ nawil' nntseiquoom nacjoo cha'tsondye nn'aⁿ na cwil'a natia ndo' t'maⁿ nntsei'ndaa'na' nquiuna. Najndyee nntjoom nn'aⁿ judíos na ljo', ndo' majo'ti

nntjoom nn'aⁿ na nchii judíos. ¹⁰ Saa cha'tso nn'aⁿ na cwil'a yuu na ya, tjoom' nntseit'maaⁿñe Ty'o^oots'om joona, nnts'aaⁿ na nluiit'maⁿndyena ndo' ñnequiaaⁿ na meiⁿcwii ñomtiuu tic'omna jo nnoom. Najndyee nnts'aaⁿ na ljo' ñnequio nn'aⁿ judíos, ndo' mati nn'aⁿ na nchii judíos.

¹¹ Ee Ty'o^oots'om nchii na nncjaañ'oom'ñê ñ'eⁿ cwii ts'aⁿ, saa cwiicheⁿ tineiiⁿeⁿ. ¹² Cha'tso nn'aⁿ na nchii judíos na la'xmaⁿ jnaⁿ na tyoondye chiuu matsaⁿ'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés, maxjeⁿ nntsuundyena nc'e na jndaⁿ jla'tjo^ondyena cantyja 'naaⁿ'na' meiiⁿ tyoondyena juuna'. Ndo' cha'tso nn'aⁿ judíos na m'aⁿ nacje 'naaⁿ' ljeii'ñeeⁿ na la'xmaⁿ jnaⁿ, majuuna' nnt'uiityeⁿ'na' joona. ¹³ Ee cantyja 'naaⁿ' Ty'o^oots'om, nchii nn'aⁿ na cwe' cwindye chiuu matsaⁿ'ntjom ljeii'ñeeⁿ maqueeⁿ joona na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿ'na, macandaⁿ nn'aⁿ na cwil'a chiuu na matsaⁿ'ntjomna'. ¹⁴ Saa nn'aⁿ na nchii judíos na ticuaa ljeii lueena na matsaⁿ'ntjomna' na tqueⁿ Moisés, saa cwil'ana cha'xjeⁿ na ma'moⁿ'na' ndo' na ljo' nquieena laxmaⁿ'na' cha'cwijom ljeii na maqueⁿ'na' xjeⁿ joona. ¹⁵ Ee cantyja na cwil'a naⁿ'ñeeⁿ cwit'mo^o'na na juu ljeii'ñeeⁿ teiljeiina' naquii' n'omna ee juu na m'aaⁿ' n'omna ma'moⁿ'na' na ljo'. Juu jo' macwji'yuu'ñena' na manquiuna quia cwil'ana yuu na ya, ndo' yuu na tia. ¹⁶ Ee maxjeⁿ nleitquioo' na ljo' juu xuee na nncu'xeⁿ Ty'o^oots'om cha'tso na cwe' wanty'iuu' tyol'ana. Maty'ioom ts'iaaⁿ Jesucristo na cu'xeeⁿ nn'aⁿ cantyja na jla'tjo^ondyena cha'xjeⁿ ma'moⁿ ñ'oom naya na mañequiaya ndaaⁿ nn'aⁿ.

Nn'aⁿ judíos ndo' ljeii na tqueⁿ Moisés

17 'U je' na cwiluiindyu' ts'aⁿ judío. 'U quit'maⁿ ts'om' ljeii na tqueⁿ Moisés, ndo' macwji's'andyu' cheⁿnncu' na tseixmaⁿl' cwentaa' Ty'o^oots'om. 18 Jndaa'ya ntyji' chiuu l'ue ts'oom. Ndo' ma'moⁿ ljeii'ñeeⁿ njom' cwaaⁿ na yati nncwjii'ndyu'. 19 Jndaa'ya ntyji' na ndaaⁿ nntsa' na nncja'chuundyu' nn'aⁿ na laxmaⁿ na nchjaaⁿ, ndo' na cwiluiindyu' chom na matseixueeña' ndaaⁿ nn'aⁿ na m'aⁿ cantyja 'naaⁿ na jaaⁿñe. 20 'U matseitiuu' na jeeⁿ 'naⁿ na m'moⁿ ndaaⁿ nn'aⁿ na tijndo' n'om cantyja 'naaⁿ Ty'o^oots'om ndo' na cwiluiindyu' cha'cwijom maestro 'naaⁿ nn'aⁿ na tijndye nquiu cantyja 'naaⁿaⁿ ee ñequio ljeii na matsa'ntjomna' na maleiñ'oom', waa ñ'oom na matsona' chiuu na nluii ndo' tseixmaⁿna' ñ'oom na mayuu'. 21 'U na ma'moⁿ ndaaⁿ nt'omcheⁿ, ¿chiuu na tiñe'ca'moⁿ njom' nncu'? Xeⁿ ma'moⁿ na tinch'uee ts'aⁿ, ¿chiuu na mach'uee'? 22 Xeⁿ ma'moⁿ na tinc'oomya ts'aⁿ ñ'eⁿ cwiicheⁿ ts'aⁿ, quia jo' ¿chiuu na majo' mache'? 'U na jndo' 'naⁿ na cwe' nn'aⁿ l'a, quia jo' ¿chiuu na mach'uee' 'naⁿ na cwiñequia nn'aⁿ ndaaⁿ joona'? 23 Matseis'andyu' na maleiñ'oom' ljeii na tquiaa Ty'o^oots'om nnom Moisés, saaⁿ quia matsei'tjo^ondyu' jo nnom juuna', ¿aa nchii maju'cje' Ty'o^oots'om? 24 Ndo' na luaa', jeeⁿ xcwe ñ'oom' Ty'o^oots'om na teiljeii na matsona': “Nn'aⁿ na nchii judíos cwiluiindyena cwitio'ñ'oomna Ty'o^oots'om nc'e natia na cwil'a' 'o nn'aⁿ judíos.”

25 'Naaⁿ na cwiluii ntjaaⁿ yo'ndaa naⁿnom nda nn'aⁿ judíos jnda tseixmaⁿna' xeⁿ matseicanda' ljeii na tquiaa Ty'o^oots'om nnom Moisés. Saaⁿ xeⁿ

matsei'tjoondyu' nnom ljeii'ñeeⁿ maty'iomna' cantyja 'naⁿ cha'cwijom na tîcaluii 'naaⁿ'ñeeⁿ 'u. 26 Ndo' ts'aⁿ na quich'ee cha'xjeⁿ matsa'ntjom ljeii'ñeeⁿ meiiⁿ tyooluii 'naaⁿ'ñeeⁿ juu, naljo' mach'ee tsaⁿ'ñeeⁿ matseijndaa'ñena' cantyja 'naaⁿ'aⁿ na cha'cwijom jnda tuii 'naaⁿ'ñeeⁿ juu meiiⁿ tîcaluii. 27 Juu ts'aⁿ na tyooluii 'naaⁿ'ñeeⁿ, saa mach'ee chiuu t'maⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés, nñequiaa jnaⁿ 'u ts'aⁿ judío ee meiiⁿ na waa ljeii'ñeeⁿ l'õ', saa tyootseicanda' juuna' ndo' 'u ts'aⁿ na jnda tuii 'naaⁿ tjaaⁿ. 28 Ee nchii cwe' tsjaaⁿ na tuiiñe ts'aⁿ, jo' na cwiluiiñe judío, meiiⁿ nchii cwe' 'naaⁿ na cwil'ana ndana na naⁿnom. 29 Cwiwitquioo' na cwiluiiñe ts'aⁿ cwii judío quia na m'aaⁿ na xcwee' ts'om jo nnom Ty'õots'om. Juu 'naaⁿ na cwiluii tjaaⁿ ts'aⁿ matseicandaa'ñena' quia nquii Espíritu Santo maqueⁿ xcoom naquii' ts'om ts'aⁿ. Ts'aⁿ na luaa' matseixmaⁿ, mal'ueeⁿ yuu na nncjaawee' ntyjii Ty'õots'om ñ'eⁿñê, tints'aa meiiⁿ nn'aⁿ ticjaawee' nquiuna ñ'eⁿñê.

3

1 Quia jo' ¿aa waa yuu mateijndeitina' ts'aⁿ nc'e cwiluiiñê ts'aⁿ judío oo aa jndati cwiluiiñê nc'e na tuii 'naaⁿ tjaaⁿ'aⁿ? 2 Mayuu' na ljo'. Ndo' jndye nnom niom na cwit'mooⁿ'na' na ljo'. Najndyee nc'e na tquiaa Ty'õots'om ñ'oom'm ndaana. 3 Saa je' je', xeⁿ na nt'omndye naⁿ'ñeeⁿ tîcala'yuy'a n'omna, ¿aa jo' chii mati jom taxotseicanaaⁿ ñ'oom' l'ñom? 4 Majndaa'ya na nchii ljo' ee jom mach'eeⁿ cantyja na maty'iomyana' meiiⁿ na cha'tso nn'aⁿ cwilui-indyena na cantundyena. Ee ñ'oom'm na teilejii matsona':

Ñequio ñ'om'ndyo' nleitquioo' na cwiluiindy' na maty'iomyana'.

Meiⁿ xoca'moⁿna' na matsei'tjo^ondyu' quia cwilue nn'aⁿ na tixcwe mache'.

⁵ Saa xeⁿ joo na ticaty'iomyana' na cwil'aaya cwit'mooⁿna' na Ty'o^oots'om cwiluiñê na maty'iomyana', ¿chiiu nl'uuyoo^oya? ¿Aa nnts'aacheⁿna' na tixcwe ljo' mach'eeⁿ quia na matseijndaa'ñê na nntio^oya jnaaⁿya? Matseinchu'a ñ'oommeiiⁿ cha'xjeⁿ na cwila'nchu' nn'aⁿ ñ'oom. ⁶ Saa meiⁿchjoo nchii ljo', ee xeⁿ Ty'o^oots'om tixcwe ljo' mach'eeⁿ quia jo' ¿chiiu nnts'aayom na nncu'xeeⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue?

⁷ Saa xeⁿ juu na cantu na matseixmaⁿya matseit'maaⁿñena' Ty'o^oots'om na cwiluiñê na mayom'm, quia jo' ¿chiiu na macu'xeⁿna' ja na cwiluiindy^o ts'aⁿ jnaⁿ? ⁸ Xeⁿ na luaa' waa quia jo' chiiu tical'aayaaya natia cha cantyja 'naaⁿ jo' cats'aana' yuu na ya, cha'xjeⁿ cantu na cwila'neiⁿ nt'om nn'aⁿ na cwilue na ljo' cwil'uuyâ. Maxjeⁿ maty'iomyana' na cat'uiityeⁿ Ty'o^oots'om naⁿñeeⁿ na nmeiiⁿ cwiluena.

Tjaa 'ñeeⁿ c'oom na tyootseitjo^oñe

⁹ Quia jo' jaa nn'aⁿ judíos, ¿aa waa cwii nnom na mach'eena' na yati cantyja 'naaⁿya jo nnom Ty'o^oots'om, nchiiti nn'aⁿ na nchii judíos? Meiⁿchjoo nchii jo', ee jndaⁿ macwil'uuya na cha'tso nn'aⁿ m'aⁿna nacje 'naaⁿ jnaⁿ, meiiⁿ nn'aⁿ judíos, ndo' meiiⁿ nn'aⁿ na nchii judíos. ¹⁰ Cha'xjeⁿ ñ'oom' Ty'o^oots'om na teiljeii na matsona':

Meiⁿcwii tjaa 'ñeeⁿ juu c'oom na mach'ee na maty'iomyana'.

11 Meiⁿcwii tjaa 'ñeeⁿ c'oom na matsei'noⁿl cantyja 'naaⁿl Ty'o^oots'om.

Tjaa 'neeⁿ juu na mal'ue jom.

12 Cha'tsondyena jnda macwila'jomndyena nato na tis'a.

Tjaa yuu ndaa na nleil'uee'ñê joona.

Meiⁿcwiindye joona tic'oom na mach'ee yuu na ya, meiⁿcwii, meiⁿcwii.

13 Cantyja na cwila'neiⁿna ñ'oom cwajndii, matseijomna' joona cha'cwijom cwii tsei'tsuaa na ticata' na maju'na' jndye c'ee.

Jeeⁿ yoo' ndyueena ñ'eⁿ cantu.

Ñ'oom wi' na cwila'neiⁿna matseijomna' cha'cwijom ndaa ndyuee canduu na wjeena'.

14 Ñequi'cheⁿ cwila'neiⁿna ñ'oom ntjeiⁿ nacjoo nc'iaana.

Ñ'oom na cwila'ndaa'na' naⁿñeeⁿ.

15 Cwii ñ'oom na tit'maⁿ saa nla'cuee'na x'iaana.

16 Meiⁿyuucheⁿ na cwiquiena, cwila'ndaa'na' n'om nn'aⁿ,

ndo' cwe' nc'e jnaaⁿ joona maco'wi'na' naⁿñeeⁿ.

17 Ndo' ticaliuna chiuu waa na nnc'oom ts'aⁿ na tjaa tia' ñ'eⁿ nn'aⁿ.

18 Meiⁿ cwe' tic'oom' n'omna na nnc'omna na nquiaana Ty'o^oots'om.

19 Jaa manquiuyua na tquiaa Ty'o^oots'om ljeii na matsa'ntjomna' na tqueⁿ Moisés ndaa jaa nn'aⁿ judíos. S'aaⁿ na ljo' cha catseicheⁿna' meiⁿcwi'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na m'aaⁿ nacje 'naaⁿl ljeii'ñeeⁿ na ñe'catso na tjaa jnaaⁿl. Ee cantyja 'naaⁿl juuna' matseijndaa'ñê na cha'tsondye nn'aⁿ la'xmaⁿna jnaⁿ. 20 Ee nchii nlqueⁿna' ts'aⁿ na tjaa

jnaa^{nl} jo nnom Ty'oots'om nc'e na mach'ee yuu na matsa'ntjom ljeii'ñeeⁿ. Ee juuna' ts'iaa^{nl}na' tomti na matseijndaa'ñena' na cwiluiindyo nn'aⁿjnaⁿ jo nnoom.

Nlui'n'maaⁿñe ts'aⁿ nc'e na matseyu'ya ts'om

21 Saa je' jnda t'moⁿ Ty'oots'om chiuu ya yuu na tseixmaⁿ ts'aⁿ na tjaa jnaa^{nl} jo nnoom, taxocwil'ue meiiⁿ na ñe'tseicanda ts'aⁿ ljeii na tquiaaⁿ nnom Moisés ñequio nt'om ñ'oom na tandyo xuee jla'ljeii profetas, cwit'mooⁿna' na ljo'. 22 Je' tomti matsa' Ty'oots'om nn'aⁿ na meiⁿcwii jnaⁿ tacola'xmaⁿna, quia na cwila'yuya n'omna ñ'eⁿ Jesucristo. Meiⁿ tyooch'eeⁿ na cwe' ñejndaa' nn'aⁿ na matseiñ'oom'ñê. 23 Ee cha'tsondyeñ'eⁿ nn'aⁿ tjom la'xmaⁿna jnaⁿ, ndo' meiⁿcwii ticuaa cantyja 'naaⁿna na nlquiena jo nnom Ty'oots'om na nncwji'n'maaⁿñê añmaaⁿna. 24 Saa nc'e naya na matseixmaaⁿ na cwe'yu cwicandaaya, jo' chii maqueeⁿ nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ laxmaⁿna jo nnoom. Mach'eeⁿ na ljo' nc'e tioml'ua Jesucristo jnaaⁿ cha'tsondye nn'aⁿ. 25 Tqueⁿ Ty'oots'om jom na cueueⁿeⁿ cwentaa jnaaⁿ jaa cha meiⁿcwi'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na matseyu'ya ts'om ñ'eⁿñê matseicanduu'na' jnaa^{nl} tsaⁿñeeⁿ. Laa'ti' seijndaa'ñe Ty'oots'om cha ca'moⁿna' na mach'eeⁿ yuu na maty'iomyana'. Ee teiyoticheⁿ cwii tjoocheⁿ na nncue'ntyjo xjeⁿ na nncue' Cristo, nc'e na m'aaⁿ nioomcheeⁿ, t'icwjaa'ñê cwenta jnaaⁿ nn'aⁿ. 26 Maluaa' ma'moⁿna' je', na Ty'oots'om xcwe mach'eeⁿ quia na mañequiaaⁿ na caliu nn'aⁿ na matsaaⁿl'aⁿ jona na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿna jo nnoom, nc'e na cwila'yuya n'omna ñequio Jesús.

27 ¿Yuu waa je' na nndaā nntseis'añe cheⁿnquii ts'aⁿ? Tquia jnda tquie'na' jo'. ¿Chiuu na ljo'? ¿Aa ee cwila'candaā'ndyo ljo' na matsa'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés? Meiⁿchjoo nchii jo', tomti ee na cwila'yu'ya cwii n'ooⁿya ñequio Jesucristo. 28 Quia jo' cwiwitquioo'ndyeyu na maqueⁿ Ty'ooots'om ts'aⁿ na tjaa jnaⁿ tseixmaⁿ jo nnoom nc'e na matseyu'ya ts'om, meiⁿ ticwjaa'ñê cwenta aa matseicanda chiuu t'maⁿ ljeii'ñeeⁿ oo aa tyootseicanda juuna'. 29 Ndo' Ty'ooots'om je', ¿aa ñequiicheⁿ m'aaⁿñê cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ judíos? ¿Aa nchii mati ñequio nn'aⁿ na nchii judíos? Mayuu' na ljo'. 30 Ee ñecwii Ty'ooots'om m'aaⁿ na juu matsa' nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwii cola'xmaⁿ ee na cwila'yu'ya n'omna ñ'eⁿ Jesucristo. Ticwjaa'ñê cwenta aa jnda tuii 'naaⁿ tjaaⁿ ts'aⁿ oo aa tyooluii. 31 Quia jo', ¿aa nc'e na cwila'yu'ya n'ooⁿya ñ'eⁿ Jesucristo jo' chii mach'eena' na tjaa yuu cwil'ue ljeii na tqueⁿ Moisés? Meiⁿchjoo nchii jo', ee mañequio na cwila'yu'ya cwii n'ooⁿya ñ'eⁿ Jesucristo cwiitjei'yuu'ndyo na l'ue ljeii'ñeeⁿ.

4

Ñ'oom cantyja 'naaⁿ Abraham

1 Ndo' na luaa' waa, ¿cwaaⁿ cwii nnom na jndaā tue'ntyjo s'aa weloo welooya Abraham cantyja 'naaⁿ ñ'oomwaa'? 2 Ee xeⁿ mayuu' tqueⁿ Ty'ooots'om jom na tjaa jnaⁿ cwiicatseixmaaⁿ cwe' ee cwii nnom na s'aaⁿ, nndaā nntseis'añe cheⁿnqueⁿ, saa nchii cantyja 'naaⁿ Ty'ooots'om na nluui na ljo'. 3 Ee ¿ljo' matso ljeii 'naaⁿ Ty'ooots'om cantyja 'naaⁿaⁿ? Matsona': "Tyotseyu'ya ts'om

Abraham ñequio Ty'oots'om, ndo' na s'aaⁿ naljo', Ty'oots'om tqueⁿ jom na tjaa jnaⁿ cwicatseix-maaⁿ.” ⁴ Quia na mach'ee ts'aⁿ ts'iaaⁿ, s'om na nnjoml'uañê, nchii cwe' na macanaaⁿ aⁿ jo', ma-coñoom ee jnda tantjoom. ⁵ Saa nchii cantyja ljo' na mach'ee ts'aⁿ, jo' chii maqueⁿ Ty'oots'om juu na cwiluiñe na tjaa jnaⁿ tseixmaⁿ. Maqueeⁿ nn'aⁿ jnaⁿ na tjaa jnaⁿ cwicalaxmaⁿ na nc'e na cwilayu'ya n'omna ñ'eⁿ Cristo. ⁶ Nquii David, seineiⁿ cantyja 'naaⁿ ñ'oom'ñeeⁿ. Tsoom na t'maⁿ mañequiaana' na neiiⁿ cwii ts'aⁿ jnaⁿ quia maqueⁿ Ty'oots'om jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ, meiⁿ ticwjaa'ñê cwenta cantyja na mach'ee. ⁷ Tsoom:

Jeeⁿ neiiⁿ nn'aⁿ na cha'tso jnaaⁿ na jnda seit'maⁿ ts'om Ty'oots'om,
ndo' jnda seicanoom'm joona'.

⁸ Jeeⁿ neiiⁿ ts'aⁿ na tajom catso Ty'oots'om na chujnaⁿ ti nnoom.

⁹ Quia jo' juu na luaa' matsona' nnc'om ts'aⁿ na neiiⁿ eⁿ ¿aa cwe' tomti ncjoo nn'aⁿ judíos cwicandaaya jo' oo aa mati nt'omcheⁿ nn'aⁿ? Ee jnda l'uuya quia na seiyyu'ya ts'om Abraham ñ'eⁿ Ty'oots'om, xjeⁿ ñeeⁿ tqueⁿ jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ. ¹⁰ ¿Ljo' xjeⁿ tqueⁿ Ty'oots'om jom na ljo'? ¿Aa quia jnda na s'aañe cheⁿ nqueⁿ 'naaⁿ na seicatooⁿ na cwil'aa jaa nn'aⁿ judíos ndaaya na naⁿ nom, oo aa xjeⁿ na tyooch'eeⁿ na ljo'? Tuii na ljo' xjeⁿ na tyooch'eeⁿ 'naaⁿ ñeeⁿ. ¹¹ Jndanquia chii saⁿ ntjom Ty'oots'om jom na cats'aañe cheⁿ nqueⁿ 'naaⁿ tjaaⁿ aⁿ. Juu 'naaⁿ ñeeⁿ ma'moⁿ na' na jnda tqueⁿ Ty'oots'om jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ jo nnom nc'e na matseyu'ya ts'oom ñ'eⁿ ñe. Quia ljo' cheⁿ tso Ty'oots'om nnoom

na nntseixmaaⁿ tsotye cha'tsondye nn'aⁿ na cwilayu' ñ'eⁿñe meiiⁿ ticaluii 'naaⁿ jooⁿa. Ndo' nc'e na cwila'yuya n'omna ñ'eⁿñe, jo' na maqueⁿ jooⁿa na ticala'xmaⁿna jnaⁿ. ¹² Mayuu' cwiluiiñe Abraham tsotye nn'aⁿ na jnda tuii 'naaⁿ ntjaaⁿna, saa nchii macanda cwiluiiñe na ljo' ndaa nn'aⁿ na jnda tuii 'naaⁿ ntjaaⁿ xeⁿ nchii mati ndaa nn'aⁿ na majo'ti cwila'yuya n'omna ñ'eⁿ Ty'o^oots'om cha'xeⁿ na s'aaⁿ cwi^tjoocheⁿ na s'aaⁿ 'naaⁿ nqueⁿ.

Seicandaq'ñe Ty'o^oots'om ñ'oom'm nnon Abraham nc'e na tyotseyuya ts'om ñ'eⁿñe

¹³ Ee nnom Abraham ñequio tsjaaⁿ 'naaⁿaⁿ na jndyowicantyjoo' tso Ty'o^oots'om ñ'oom na nnts'aaⁿ na nndaana tsjoomnancue. Nchii cwe' nc'e na seicandaq'ñe Abraham ljeii na matsa'ntjomna', jo' na tso Ty'o^oots'om na nnts'aaⁿ na ljo', saa nc'e seiyuya ts'om ñ'eⁿñe, jo' na tqueⁿ jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ. ¹⁴ Ee xeⁿ na mayuu' na joo nn'aⁿ na cwila'canda ljeii na tquiaa Ty'o^oots'om nnom Moisés nndaana tsjoomnancue, quia jo' cwe' ts'iaaⁿndyo na cwila'yuya n'omna, ndo' mati juu ñ'oom na tsoom nnom Abraham na nnts'aaⁿ jnda tyuii'na'. ¹⁵ Ee ljeii na tquiaa Ty'o^oots'om nnom Moisés, matseijndaa'ñena' na nnt'ueeⁿ nn'aⁿ. Macanda xeⁿ ticuaa ljeii'ñeeⁿ ndaana, quia jo' xocatsona' na cwila'tjoondyena nnomna'.

¹⁶ Jo' chii ñ'oom na tju' Ty'o^oots'om nacjoom'm na nnts'aaⁿ ñequio Abraham waana' jo ndaa nn'aⁿ tsjaaⁿ 'naaⁿaⁿ na jndyowicantyjoo'. Ñ'oom na tsoom na nnts'aaⁿ na ljo', cwiluiiñena' cwii naya na cwe'yua jnaaⁿaⁿ ee na seiyuya ts'oom ñ'eⁿñe. Jo'

chii ñ'oom'ñeeⁿ nchii macanda cwentaa nn'aⁿ na cwioontyjo chiuu matsa'ntjom ljeii, xeⁿ nchii mati cwentaa cha'tsondye nn'aⁿ na cwila'yu'ya n'omna cha'xjeⁿ na tyotseyiu' cwii ts'om jom. Luaa' waa na maqueⁿna' Abraham na cwiluiiñê tsotyaaⁿya na cha'tsondyo ¹⁷ jo nnom Ty'ooots'om na ñ'eⁿ seiyoom'm. Mañejuuti na mañequiaa na cwitando'xco l'oo, ndo' mach'ee na cuaa 'naⁿ na tijoom ñetuaa. Luaa' matseicandaa'ñena' cha'xjeⁿ matso ñ'oom'm na teiljeii na matsona': "Ja maquiaⁿya 'u na cwiluiindyuu' tsotye cha'tsondye nn'aⁿ."

¹⁸ Ndo' meiiⁿ na tjaa'naⁿ cwii nnom na m'moⁿna' na juu ñ'oom na tso Ty'ooots'om nnom Abraham na nnts'aaⁿ nntseicandaa'ñena', saa tyotseyoom'm ndo' tyocantyyaa' ts'oom na nluii cha'xjeⁿ na tso nnoom. Ndo' na ljo' tue'ntyjo na cwiluiiñê tsotye jndyendye nn'aⁿ cha'xjeⁿ ñ'oom na tso Ty'ooots'om nnoom: "Maluaa' nncue'ntyjo na jndye nncjaawicantyyoo' tsjaaⁿ 'naⁿ!" ¹⁹ Meiiⁿ na manndyoo' nndaⁿ cwii sianto chuu' Abraham, ndo' ntyjeeⁿ na manndyoo' na nncwjena ñequio scoom'm Sara ndo' jeeⁿ jnda tquiendyena na nnc'oomya ndana, saa maxjeⁿ ticantycwii na tyotseyiu'ya cwii ts'oom ñ'eⁿ Ty'ooots'om. ²⁰ Tîcats'aana' na we waa nnc'oom' ts'om Abraham meiiⁿ na n'ñeeⁿ na ntyjaa' ts'oom ñ'oom na tso Ty'ooots'om na nnts'aa. Yacheⁿ tyotseyiu'ya ts'oom ndo' tyocantyyaa' ts'oom juu ndo' tyotseit'maaⁿñê juu, ²¹ ee majndaa'ya ntyjeeⁿ na Ty'ooots'om waa najndeii na nntseicandaa'ñe ñ'oom'ndyoo. ²² Ndo' nc'e na tyotseyiu'ya ts'oom, jo' chii tqueⁿ Ty'ooots'om jom na cwiluiiñê na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ.

²³ Ndo' juu ñ'oom na teiljeii na tqueⁿ Ty'ooots'om

juu na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaⁿ nc'e na tyotseyiyu'ya ts'om, nchii macandā waana' cantyja 'naaⁿ Abraham. ²⁴ Mati teiljeiina' cwentaa jaa. Ee na cwila'yū'ya n'oo^{ny}a ñ'eⁿ Ty'oots'om, jo' chii mati jaa maw'ana' na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaa^{ny}a, ee na cwila'yū'a ñ'eⁿ nqueⁿ na s'aaⁿ na tando'xco Jesús jnda na tue', nquii na cwiluiñe na matsa'ntjom jaa, ²⁵ manquiti tsaⁿ na tquia nn'aⁿ cwenta na cue' cwentaa' jnaa^{ny}a ndo' na tquiaaⁿ na tando'xco cha nncwji'n'maaⁿñe jaa.

5

Tjaa jnaⁿ cwicola'xmaa^{ny}a

¹ Jo' chii nc'e na jnda tque^{na} na cwiluiindyō nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicolaxmaa^{ny}a nc'e na cwila'yū'ya n'oo^{ny}a ñ'eⁿ Ty'oots'om, jnda ljoya ts'om Ty'oots'om ñ'eⁿndyō nc'e nquii Jesucristo na cwiluiñe na matsa'ntjom jaa. ² Macantya 'naaⁿ jom, jo' na macwjaa'ñena' jaa naquii' nayawaañe na matseixmaⁿ Ty'oots'om na cwicalui'n'maa^{ndye} nn'aⁿ, na cwila'yū'ya n'om ñ'eⁿñê. Ndo' tyeⁿ m'aa^{ny}a naquii' ñ'oomwaa' ndo' mañequiaana' na jeeⁿ neii^{ny}a, ee ntyjaa'ya n'oo^{ny}a na nla'jomndyō na matseit'maaⁿñena' Ty'oots'om. ³ Ndo' nchii macandā jo', mati mañequiaana' na neii^{ny}a naquii' nawi' na cwitjoo^{ny}a. Ee nquiuuya na joo nawi'ñeeⁿ 'oon'omna' jaa na c'oo^{ny}a na t'maⁿ n'ooⁿ. ⁴ Ndo' juu na m'aa^{ny}a na t'maⁿ n'oo^{ny}a mach'eeⁿa' na cwina^{ndyō} quia cwiwinoo^{ny}a nawi', ndo' juu na cwina^{ndyō} mañequiaana' na tyeⁿ cwicantyyaa' n'oo^{ny}a Ty'oots'om. ⁵ Ndo' juu na cwicantyyaa'ya n'oo^{ny}a Ty'oots'om,

tacats'aana' nquiuuya na cwe' ts'iaaⁿndyo jo', ee jnda seicattoo' Ty'oots'om naquii' n'ooⁿya ñequio juu na candya' ts'oom jaa ee jnda tquiaaⁿ Espíritu Santo naquii' n'ooⁿya.

6 Juu xjeⁿ na ñet'ooⁿya na tjaa chiuuya na nl'aaya na nntjei'n'maaⁿndyo cheⁿncjo^o, majuuto xjeⁿñeeⁿ tquiaañe Cristo na cueeⁿeⁿ cwentaa jaa nn'aⁿ na tia nn'aⁿndyo. 7 Jeeⁿ jndei'na' na ñnequiaañe ts'aⁿ na cue' cwentaa' x'iaa' meiiⁿ cwiluiñe tsaⁿñeeⁿ ts'aⁿ na mach'ee na maty'iomyana'. Saaⁿ ndaaⁿ nnts'aana' na m'aaⁿ cwii ts'aⁿ na nljoya ts'om na cue' cwentaa' cwii ts'aⁿ na mayuu'cheⁿ ya ts'aⁿñe. 8 Saaⁿ Ty'oots'om ma'mooⁿ na candya' ts'oom jaa, ee xjeⁿ na ndicwaⁿ cwiluiindy^o nn'aⁿjnaⁿ jñoom Cristo na cue' cwentaaya. 9 Je' je' na jnda tue' Cristo, jnda tqeⁿna' jaa na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaaⁿya jo nnom Ty'oots'om, jo' chii cantyja 'naaⁿ Cristo, majndaa'ya na taxocat'uiina' jaa quia na nncu'xeⁿ Ty'oots'om nn'aⁿ xuee na macanda. 10 Ee xeⁿ juu xjeⁿ na ñet'ooⁿ ndiaaⁿndyo ñ'eⁿ Ty'oots'om tqueeⁿ jaa na cwiljoya ts'oom ñ'eⁿndyo nc'e na tue' Jnaaⁿ, majndeiticheⁿ je' na nlui'n'maaⁿndyo nc'e na wanoom'm. 11 Ndo' nchii macanda jo', xeⁿ nchii mati mañequiaana' na jeeⁿ neiiⁿya na matseitjoom'na' jaa ñ'eⁿ Ty'oots'om nc'e Taya Jesucristo jo' na cwiljoya ts'om Ty'oots'om ñ'eⁿndyo.

Xuii' cantyja 'naaⁿ Adán ñequio Cristo

12 Luaa waa cantyja 'naaⁿ ñ'oomwaa'. Jnaaⁿ cwii ts'aⁿ, jo' na jndyoquiee' jnaⁿ tsjoomnancue ndo' jnaaⁿ jnaⁿñeeⁿ jo' na cwiwje nn'aⁿ ndo' na

cwiwje nn'aⁿ, luaa' ty'oomna' cha'tsondye nn'aⁿ ee cha'tsondyena laxmaⁿna jnaⁿ. ¹³ Cwítjoocheⁿ na nncuaa ljeii na matsa'ntjomna', maxjeⁿ cwila'tjooⁿdye nn'aⁿ jo nnom Ty'o^oots'om, saa tícatsoom na waa jnaaⁿ ts'aⁿ quia na tjaa'naⁿ ljeii na maqueⁿna' xjeⁿ. ¹⁴ Saa meiiⁿ na ljo', xjeⁿ na t'oomcheⁿ Adán hasta xjeⁿ na t'oom Moisés, maxjeⁿ tyowje nn'aⁿ na tyola'tjooⁿdyena meiiⁿ na nchii tyola'tjooⁿdyena nnom cwii ñ'oom na jnda sa'ntjom Ty'o^oots'om, cha'xjeⁿ s'aa Adán, juu na cwiluiiñe cwii na matseijomna' nquii na quia nndyo.

¹⁵ Juu na seitjooñe Adán, meiⁿchjoo titseijomna' ñequio juu naya na mañequiaa Ty'o^oots'om na cwito'ñooⁿya. Ee cwe' na seitjooñe cwii ts'aⁿ, jo' na cwiwje nn'aⁿ, saa juu naya na cwe'yu na mañequiaa Ty'o^oots'om na cwito'nooⁿ cantyja 'naaⁿ ñecwii ts'aⁿ, majuu Jesucristo, juuna' jndati tseixmaⁿna' ndo' mañ'omna' jndyendye nn'aⁿ. ¹⁶ Juu na seitjooñe Adán, meiⁿchjoo ticatseijomna' ñequio na macwji'n'maaⁿñe Ty'o^oots'om añmaaⁿya. Ee cantyja 'naaⁿ jnaaⁿ ñecwii ts'aⁿ mat'uiityeⁿna' cha'tsondye nn'aⁿ. Saa cantyja 'naaⁿ juu na macwji'n'maaⁿñe Ty'o^oots'om nn'aⁿ, cwe'yu matsaaⁿ'aⁿ nn'aⁿ na cwiluiindyena na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿna jo nnoom meiiⁿ na jndye nnom jnda jla'tjooⁿdyena. ¹⁷ Ee xeⁿ cantyja na seitjooñe Adán, teijndaa' na maxjeⁿ nncwje cha'tso nn'aⁿ, majndeiiiticheⁿ naya na matseixmaⁿ Ty'o^oots'om na cwe'yu, maqueⁿna' nn'aⁿ na cwilaljo Jesucristo na tjaa jnaⁿ cwila'xmaⁿna jo nnom Ty'o^oots'om. Cantyja 'naaⁿ juu jndyendye nn'aⁿ nluiixcondyena.

18 Ee cha'xjeⁿ juu na seitjooñe Adán seijndaañena' na mat'uiina' cha'tsondye nn'aⁿ, maluaa' cantyja 'naaⁿ! juu na seicandaañe Jesucristo, maque^{na}' jndye nn'aⁿ na cwiluiindyena nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿ.

19 Ñe'ca'mo^{na}' cwe' nc'e na tîtseicanda Adán jo nnom Ty'oots'om jo' na s'aana' na cha'tsondye nn'aⁿ la'xma^{na} jnaⁿ, maluaa' matseijomna' cantyja 'naaⁿ! Cristo seicanaaⁿ jo nnom Ty'oots'om, jo' na jndyendye nn'aⁿ maqueⁿ Ty'oots'om na tjaa jnaⁿ cwicola'xma^{na} jo nnoom.

20 Saa quia na teitquioo' ljeii na tqueⁿ Moisés seicanto'tina' jnaaⁿ nn'aⁿ, ndo' jnda na tjawijndyeta jnaaⁿ nn'aⁿ, Ty'oots'om seicwaljoo'tyeeⁿ na ya ts'aⁿñê ñequio nn'aⁿ. 21 Ndo' cha'xjeⁿ juu jnaⁿ waa najndeii na tseixma^{na}' na cwje nn'aⁿ, malaa'ti' juu naya na matseixmaⁿ Ty'oots'om na maque^{na}' jaa na tjaa jnaⁿ la'xma^{nya} waaticheⁿ najndeii na matseixma^{na}' na ñequiaana' na ticantycwii na cwitandoo'a nc'e nquii Jesucristo na cwiluiñê na matsa'ntjoom jaa.

6

L'oo jaa cantyja 'naaⁿ! jnaⁿ saa cwitandoo'a nc'e Cristo

1 ¿Quia jo' ¿chiiu nl'uuyoo cantyja 'naaⁿ ñ'oommeiⁿ? ¿Aa tsal'aatyaa^{ya} jnaⁿ cha na nnto'ñoo^{ntyaa} naya na matseixmaaⁿ? 2 Tijoom jndaa. Ee juu ts'aⁿ na jnda tue' xocandaa nntsa'ntjomti natia jom. Ndo' jaa nn'aⁿ na cwila'yuu'a ñ'eⁿ Cristo cwiluiindyoo l'oo jo nnom jnaⁿ. Jo' chii ¿chiiu nluiiyuu na nl'aatyaa^{ya}

natia? ³ ¿Aa ticala'noⁿyo' quia na teits'oomndyo, tjaa'ñena' jaa cantyja na tue' Cristo Jesús? ⁴ Ee quia na teits'oomndyo tjoom' tjacanty'iuu'ndyo ñequio Cristo jo' na tqueⁿna' na l'oo jaa, cha na nnts'aana' na la'xmaaⁿya nn'aⁿ na cwita'ndo'xco cha'xjeⁿ na tando'xco Cristo cantyja 'naaⁿ juu na t'maⁿ najndeii na matseixmaⁿ Tsotyaaⁿ Ty'o^ots'om.

⁵ Ndo' xeⁿ seitjoom'na jaa ñ'eⁿñê cantyja na tueeⁿeⁿ, mati matseitjoom'na' jaa ñ'eⁿñê cantyja na tando'xcoom. ⁶ Manquiuyuua juu na ñejla'xmaaⁿya na tyol'aaya jnaⁿ, ty'ioomna' jo' ts'oom'naaⁿ ñ'eⁿ Cristo, cha juu na mach'ena' na cwila'tjo^ondyo nnom Ty'o^ots'om, catyuii' najndeii na matseixmaⁿna' na nndyaandyo na cwindya'ntjo^oⁿya nnom jnaⁿ cha'xjeⁿ mandi'ntjomtyeⁿ cwii ts'aⁿ nnom ts'aⁿ na seijnda jom. ⁷ Ee ts'aⁿ na jnda tue' jnda jndyaañê na maqueⁿ jnaⁿ xjeⁿ jom. ⁸ Ndo' nc'e na cwila'jomndyo ñ'eⁿ Cristo na tueeⁿeⁿ, mati cwila'yuu'a na nntando^o'a ñ'eⁿñê. ⁹ Ee manquiuyuua na Cristo cwii ndii' na jnda tando'xcoom na tueeⁿeⁿ, tacuaa cwii xuee na nncue'nnaaⁿaⁿ ee juu na mach'ee na cwiwje nn'aⁿ tatjaa'naⁿ ljo' cwiya nnda^{aa} nnts'aana' ñ'eⁿñê. ¹⁰ Quia na tue' Cristo, ñejom ndii' tueeⁿeⁿ cwentaa jnaaⁿ nn'aⁿ, meiⁿ tacaⁿna' na cue'nnaaⁿaⁿ. Ndo' je' na wanoom'm, wanoom'm cwentaa' Ty'o^ots'om. ¹¹ Jo' chii mati 'o, c'oom'ya n'om'yo' na mayuu'cheⁿ na jnda tjā'yo' cantyja 'naaⁿ jnaⁿ, ndo' na tando'yo' cantyja 'naaⁿ Ty'o^ots'om ee na matseitjoom'na' 'o ñequio Cristo Jesús na cwiluiiñê na matsa'ntjoom jaa.

¹² Jo' chii tañequiandyo' na nnaⁿjndeii jnaⁿ

na nntsá'ntjomna' seii'yo' na cwiwje, na nlqueⁿna' xjeⁿ 'o na nla'candaá'ndyo' chiuu l'ue ts'omna'. ¹³ Meiⁿ tintio'yo' seii'yo' l'ó jnaⁿ, na nleil'uena' cha'na l'ots'iaaⁿ na ñ'eⁿ nluii yuu na ticaty'iomyana'. Je' je' quiandyo' cheⁿncjo'yo' l'ó Ty'óots'om cha'xjeⁿ nn'aⁿ na tando'xco na tja, ndo' catio'yo' seii'yo' l'óóⁿ na nleil'uena' cha'na l'ots'iaaⁿ na ñ'eⁿ nluii yuu na maty'iomyana'. ¹⁴ Ee ticatsona' na nlqueⁿ jnaⁿ xjeⁿ 'o, ee nchii m'aⁿ'yo' nacje 'naaⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés, 'o m'aⁿ'yo' nacje 'naaⁿ naya na matseixmaⁿ Ty'óots'om.

Matseijomna' jaa cha'cwijom ts'aⁿ na teijndañe

¹⁵ Quia jo' ¿chiuu nncuaa? ¿Aa nc'e na tic'óóⁿya xjeⁿ 'naaⁿ ljeii'ñeeⁿ, jo' chii nla'tjoondyotyaa nnom Ty'óots'om? ¿Aa nl'aa na ljo' nc'e na cwicandaaya naya na matseixmaaⁿ? Jeeⁿ tic'oom'na' jo'. ¹⁶ 'O manquiujndaa'ndyo' quia mañequiaañe ts'aⁿ na nndi'ntjomtyeeⁿ nnom cwiicheⁿ na nntseicanaáⁿ ljo' na matsá'ntjom, cwiluiiñe tsaⁿ'ñeeⁿ ts'aⁿ na tyeⁿ mandí'ntjom nnom patrom 'naaⁿ ndo' jndei'na' na catseicanaáⁿ ljo' na matsá'ntjom tsaⁿ'ñeeⁿ. Jo' chii xeⁿ mandí'ntjom ts'aⁿ nnom jnaⁿ, wjaan'omna' juu na nntsuuñe, oo aa nntseicanaáⁿ nnom Ty'óots'om, na cantyja 'naaⁿ jo' nnc'oom cha'xjeⁿ na ma'moⁿna'. ¹⁷ Saa jeeⁿ ndya' quianl'uaa' Ty'óots'om, na 'o meiiⁿ na tyeⁿ ñejndye'ntjom'yo' nnom jnaⁿ, saa je' ñequio na xcwee'ya n'om'yo' cwila'ñ'oom'ndyo' ñ'oom na t'moóⁿ nn'aⁿ ndaa'yo' cantyja 'naaⁿaⁿ. ¹⁸ Ndo' je' na jnda seicandyaañê 'o nnom jnaⁿ, jo' chii cwiluiindyoy' nn'aⁿ na cwindye'ntjomtyeⁿ cantyja na maty'iomyana'. ¹⁹ Matseinaⁿ ñ'oommeiⁿ

ndaꝥ'yo' cha'xjeⁿ ñ'oom na cwila'neiⁿ nn'aⁿ nc'e 'o ticala'noⁿya'yo' jooⁿa'. Quia jo' cha'xjeⁿ na jnda tquia'ñ'eⁿyo' seii'yo' na ñejndye'ntjom'tyeⁿyo' nnom jnaⁿ ñequio ndaꝥ cha'tso nnom natia, ndo' na ñel'a'yo' yuu na matso ljeii na matsa'ntjomna' na tal'a'yo', maluaa' je' quiandyo'ñ'eⁿyo' na nndye'ntjom'yo' cha'xjeⁿ na maty'iomyana' na cantyja 'naaⁿ jo' xcwe nc'om'yo' jo nnom Ty'oꝝts'om.

²⁰ Xjeⁿ na ñejndye'ntjom'tyeⁿyo' nnom jnaⁿ, tíc'oom' n'om'yo' na nl'a'yo' yuu na ya. ²¹ Ndo' na luaa' tyol'a'yo', ¿yuu waa na teijndeiina' 'o? Je' cantyja na nmeiiⁿ ñel'a'yo', yacheⁿ mach'eena' jnaaⁿyo', ee jooⁿa' 'oochona' 'o na nntsuundyo'. ²² Saa je' je' jnda jndyaandyo' na ñejndye'ntjom'tyeⁿyo' nnom jnaⁿ, ndo' jnda saaquiee'ndyo' na cwindye'ntjom'tyeⁿyo' nnom Ty'oꝝts'om, ndo' cantyja 'naaⁿ jo' waa naya 'naⁿyo' na maqueⁿlju'na' 'o jo nnoom, ndo' na nnto'ñoom'yo' na ticantycwii na nntando'yo'. ²³ Ee nquii jnaⁿ mationl'uana' jaa na cwiwjaꝥya, saa naya na cwicandaaya nnom Ty'oꝝts'om mañequiaana' na ticantycwii na cwita'ndo'a nc'e Jesucristo na cwiluiiñê na matsa'ntjoom jaa.

7

Matseijomna' jaa cha'cwijom ts'aⁿ na jnda toco

¹ 'O nn'aⁿya na cwila'yuy'yo' ñ'eⁿ Cristo, manquiu'yo' chiuu waa na matsa'ntjom ljeii na tquiaa

Ty'oots'om nnom Moisés, na juu ljeii'ñeeⁿ taxoqueⁿtina' xjeⁿ ts'aⁿ na jnda_u tue'. ² Ee matseijomna' cha'xjeⁿ cwii yuscu na jnda_u toco, matseityeⁿ ljeii jom ñequio saaⁿ'aⁿ yocheⁿ na wando'. Saa xeⁿ nncue' quia jo' cwindyaañê l'õ ljeii 'naaⁿna. ³ Jo' chii xeⁿ ndicwaⁿ wando' saaⁿ'aⁿ ndo' nnc'ooⁿ 'ndyoo cwiicheⁿ tsaⁿs'a quia jo' matsona' na jom yuscu na cwe' m'aaⁿya ñ'eⁿ tsaⁿs'a'ñeeⁿ. Saa xeⁿ na jnda_u tue' saaⁿ'aⁿ quia jo' wanaaⁿ na nncoconnaaⁿ'aⁿ ndo' xocatsona' na cwe' m'aaⁿyaaⁿ ñ'eⁿ tsaⁿ'ñeeⁿ.

⁴ Jo' chii 'o nn'aⁿya na cwila'yu'yo', mati 'o cwiluiindyó' l'oo cantyja 'naaⁿ ljeii na matsa_u'ntjomna' na tqueⁿ Moisés nc'e ts'oom'naaⁿ ty'oom nn'aⁿ Cristo, cha na nnda_u nla'xmaⁿ'yo' cwentaa' cwiicheⁿ, manqueⁿ na wando'xcoom jnda_u na tueeⁿ'eⁿ. Maluaa' waa cha nnda_u nleil'uee'ñê 'o. ⁵ Ee quia na ñet'ooⁿya xjeⁿ 'naaⁿ na teincoondyo na nn'aⁿ jnaⁿ jaa, ljeii'ñeeⁿ tyotseilcwii'ñena' nda_uya na cwil'aaya cha'tso nnom natia na queeⁿ ts'om seii'a, jo' na tjachuuna' jaa na nntsuundyó. ⁶ Saa je' je' jnda_u tja_uya cantyja 'naaⁿ ljeii na ñetqueⁿna' xjeⁿ jaa, jo' chii je' mam'aⁿcandyaandyó na ndya_u'ntjooⁿya nnom Ty'oots'om nc'e cwitandoo'xcooya na m'aaⁿya nacje 'naaⁿ Espíritu, tachii cantyja 'naaⁿ ñ'oom tquiee na ñesa_u'ntjom.

Jnaⁿ ñe'queⁿna' xjeⁿ 'naaⁿ'na' ja

⁷ Quia jo' ¿chiiu nl'uuyooⁿya je' cantyja 'naaⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés, aa jnaⁿ matseixmaⁿ'na'? Meiⁿchjoo nchii jo' ee xeⁿ nchii juuna', xocatsei'noⁿ'a na ticatsa_u'ntjomna' na matseiqueeⁿ

ts'ooⁿ 'naaⁿ cwiicheⁿ ts'aⁿ hasta quia ljeiya na tso ljeii'ñeeⁿ: “Tintseiqueeⁿ ts'om' 'naaⁿ x'ia'”.
 8 Saa juu ljeii'ñeeⁿ teil'uee'ñe jnaⁿ na s'aana' na tyotseiqueeⁿna' ts'ooⁿ jndye nnom natia. Ee yuu na ticuaa ljeii'ñeeⁿ m'aaⁿ ts'ooñe jnaⁿ. 9 Tyowaa xjeⁿ na tîcaljeii chiuu matsa'ntjom ljeii na tqeⁿ Moisés, xjeⁿñeeⁿ tîcatsei'ndaa'na' ntyjiiya na ñeseitjoⁿdyo nnomna', saa quia na sei'noⁿa chiuu matsa'ntjomna', quia jo' ljeiya na wando' jnaⁿ, na wjaañ'oomna' ja na ntsuundyo. 10 Ndo' juu ljeii'ñeeⁿ na ts'iaaⁿ'na' na ñnequiaana' na nndaya na ticantycwii na wando'a, teijndaa'yuu na nntsuundyo cantyja 'naaⁿ'na'. 11 Ee juu jnaⁿ teil'uee'ñena' ljeii'ñeeⁿ na tquii'nn'aⁿ'na' ja ndo' tqeⁿ'na' na nntsuundyo.

12 Jo' chii nquii ljeii'ñeeⁿ lju' cwiluiiñena' cantyja 'naaⁿ'na', ndo' ñ'oom na matsa'ntjom cwiluiiñena' na lju', mati xcwe ndo' jeeⁿ yana'. 13 Quia jo' ¿aa ñe'catsona' na ljeii na cwiluiiñe na yana' tjañ'oomna' ja na nntsuundyo? Meiⁿchjoo nchii ljo'. Juu jnaⁿ na waana' quii' ts'ooⁿ, seijndaa'ñena' na nntsuundyo ndo' t'moⁿ jndaa'ñena' na jnaⁿ jo', juu jo' teil'uee'ñena' cwii na jeeⁿ ya ndo' laa'ti waa na juu ñ'oom na matsa'ntjomna' t'moⁿ'na' na jeeⁿ tia tseixmaⁿ jnaⁿ.

14 Manquiuuya na tquiaa Espíritu ljeii na matsa'ntjomna'. Saa nc'e na ts'aⁿ ja matseijomna' cantyja 'naⁿya na cwiluiindyo ts'aⁿ na seijnda jnaⁿ, na tyeⁿ mandi'ntjoⁿya nnomna'. 15 Tileicatsei'noⁿ'a chiuu na matjoⁿya na tileicats'aaya ljo' na ñe'cats'aa, yacheⁿ mats'aayoya majo'to ljo' na jeeⁿ jndoya. 16 Saa

quia na mats'aa yuu na tiñe'cats'aa, matsei'no^{na}a na jeeⁿ ya juu ljeii na matsa'ntjomna'. ¹⁷ Ndo' na ljo', ma'mo^{na}' na nchii nncō mats'aa. Juu jnaⁿ na m'aaⁿ naquii' ts'oōⁿ mach'eena' na ljo'. ¹⁸ Ndo' ntyjiiya nc'e na ts'aⁿ ja, tjaa'naⁿ cwii na matseixma^{nya} na nts'aa yuu na ya. L'ue ts'oōⁿ na nnts'aa yuu na ya saā leicandaā nnts'aa. ¹⁹ Juu na ya na ñe'cats'aa, ticats'aa jo', ñequii'cheⁿ natia na tiñe'cats'aa, juu jo' mats'aa. ²⁰ Quia jo' xeⁿ juu na tiñe'cats'aa mats'aa, nchii manncotyā mats'aa jo'. Juu jnaⁿ na m'aaⁿ quii' ts'oōⁿ, juuna' mach'eena' na ljo'.

²¹ Jo' chii luaa waa na maljeiyya cantyja 'na^{nya}. Quia na matseijndo na nnts'aa yuu na ya na l'ue ts'oōⁿ, yacheⁿ maljeiyya na m'aaⁿ natia naquii' ts'oōⁿ. ²² Ee nncō jeeⁿ neiⁿncoo' ntyjii ljeii 'naaⁿ Ty'oōts'om na tquiaaⁿ nnom Moisés, ²³ saā maquaⁿ cwenta naquii' seii'a m'aaⁿ cwii na matseiweñe nacjoo' juu na m'aaⁿ ts'oōⁿ na ma'mo^{na}' na cats'aa, majuu jnaⁿ na matsa'ntjomna' seii'a, na maleiñ'oomna' ja prašo.

²⁴ Jeeⁿ ndya' nty'iaa'ndyo. ¿Ñeeⁿ nndaā nntse-icandyaañe ja ñequio seii'a na wjaañ'oomna' ja na nntsuundyo? ²⁵ Jeeⁿ ndya' quianl'uaa' Ty'oōts'om na macandā jom nndaā nncwji'n'maaⁿñê ja nc'e Taya Jesucristo. Je' je' matsei'no^{na}a na tseixma^{nya} na cju'ndyo cja jo nnom ljeii 'naaⁿ Ty'oōts'om na matsa'ntjomna'. Saā cantyja 'naaⁿ na ts'aⁿ jnaⁿ ja ndicwaⁿ m'aa^{nya} nacje 'naaⁿ jnaⁿ.

8

C'oō^{nya} cha'xjeⁿ matsa'ntjom Espíritu cwiluiiñe

Ty'oots'om

¹ Jo chii jaa nn'aⁿ na cwilajomndyo ñequio Jesucristo, ticat'uui Ty'oots'om jaa cantyja 'naaⁿ jnaaⁿya. Luaa' waa nc'e na cwil'aaya yuu na l'ue ts'om Espíritu Santo, nchii yuu na l'ue n'ooⁿ ncjoo. ² Ee juu ljeii na matsaⁿntjomna' cantyja 'naaⁿ Espíritu na mañequiaa na wando'a jo nnom Ty'oots'om nc'e na matseijomndyo ñequio Cristo Jesús, ljeii'ñeeⁿ jnda seicandyaañena' ja jo nnom ljeii na ma'moⁿna' na matseixmaⁿya jnaⁿ na cantyja 'naaⁿ jo' nntsuundyo. ³ Ee ljeii na tqueⁿ Moisés, tícanda^a nlqueⁿna' na tjaa jnaⁿ laxmaaⁿya ee tjaa'naⁿ najndei na matseixmaⁿna' cha nla'canda^aya juuna' ee la'xmaaⁿya nn'aⁿ na cwila'tjoondye. Saa yuu na tícanda^a nnts'aa juuna', nquii Ty'oots'om jnda s'aaⁿ. Ee jñoom Jnaaⁿ na ts'aⁿ cha'na jaa nmeiiⁿ, na juu nncue' cwentaa jnaaⁿya. Ndo' na ljo' seijndaa'ñê na cwinty-cwii najndei na matseixmaⁿ jnaⁿ na c'ooⁿya nacje 'naaⁿna'. ⁴ Luaa' s'aaⁿ cha ndda^a nla'canda^aya ljo' na matsaⁿntjom ljeii'ñeeⁿ. Ee jaa tac'oⁿtya^aya cantyja 'naaⁿ natia na cwila'queeⁿ n'ooⁿya. Jaa cwitsaam'aaⁿya nacje 'naaⁿ na l'ue ts'om Espíritu Santo.

⁵ Nn'aⁿ na cwiñe'quiandy na cwil'a yuu na l'ue ts'om seii macanda^a tomti jo' cwijoo' n'omna. Saa nn'aⁿ na cwil'a ljo' na l'ue ts'om Espíritu Santo macanda^a cwijoo' n'omna ljo' na l'ue ts'om Ty'oots'om. ⁶ Quia na macanda^a tomti nnc'oom' ts'om ts'aⁿ cantyja 'naaⁿ ljo' na l'ue ts'om seiiⁿeⁿ, wjaañ'omna' jom na nntsuuñê. Saa quia na nnc'oom' ts'om ts'aⁿ ljo' na l'ue ts'om Espíritu Santo wjaañ'oomna' jom na

ticantycwii na nncwanoom'm ndo' tjaa ljo' chjoo' ts'oom. ⁷ Saa nn'aⁿ na cwiñequiandyē cantyja 'naaⁿ jnaⁿ, m'aⁿwjeena nacjoo' Ty'o^oots'om, ee tiñe'catuee'ndyecjena jo nnom ljeii na matsa'ntjomna', meiⁿ xondaā nl'ana. ⁸ Jo' chii nn'aⁿ na 'oom'aⁿ cantyja 'naaⁿ jnaⁿ, xocandaā nl'ana yuu na cjaawee' ntyjii Ty'o^oots'om.

⁹ Saa 'o tac'om'yo' cantyja 'naaⁿ na teincoondyo' na nn'aⁿ, 'o tsaam'aⁿyo' nacje 'naaⁿ Espíritu na cwiluiiñe Ty'o^oots'om, xeⁿ na mayuu'cheⁿ Espíritu na cwiluiiñê m'aaⁿñe naquii' n'om'yo'. Ts'aⁿ na ticatseixmaⁿ Espíritu na cwiluiiñe Cristo tyooluiiñe cwentaaⁿaⁿ. ¹⁰ Ndo' xeⁿ Cristo wanoom'm naquii' n'om'yo' meiiⁿ na mayuu' seii'yo' m'aⁿl'oondyena' nc'e jnaⁿ, nquii espíritu na la'xmaⁿyo' m'aaⁿ na wando' ee jnda seicandyaañe Ty'o^oots'om 'o cantyja 'naaⁿ jnaⁿyo'. ¹¹ Ndo' xeⁿ Ty'o^oots'om na tquiaaⁿ na tando'xco Cristo m'aaⁿ Espíritu na cwiluiiñê naquii' n'om'yo', majom ñeiquiaaⁿ na nnta'ndo'nnda' seii'yo' ñequio mañejuuti Espíritu na cwiluiiñê m'aaⁿñe naquii' n'om'yo'.

¹² Jo' chii 'o nn'aⁿya na cwila'yu'yo', waa cwii na jeeⁿ matsona' na cal'aaya, saa nchii nl'aya yuu na l'ue n'o^o ncjoo. ¹³ Ee xeⁿ na cwiñequiandyo' joo na teincoondyo' ñequio seii'yo' nntsuundyo', saa xeⁿ ñequio Espíritu Santo cwil'a'yo' na joo na teincoondyo' ñequio seii'yo' cwjena', quia jo' nlui'n'maaⁿndyo'.

¹⁴ Cha'tsondye nn'aⁿ na 'oontyjo ljo' na ma'moⁿ Espíritu na cwiluiiñe Ty'o^oots'om, naⁿñeeⁿ cwiluiindyena ntseinaaⁿ. ¹⁵ 'O nchii to'ñoom'yo'

cwii espíritu na nnts'aayuuna' nquiuyoy' na ndicwaa' la'xma'nyoy' moso ndaa' joo na l'ue n'om seii'yo', na jo' jo' cwiiche' cwiindii' nnc'om'yo' na nquia'yo' na nnt'uii Ty'ooots'om 'o. 'O jnda to'ñoom'yo' Espíritu Santo na macjwaa'ñe 'o na cwiluiindyoy' ntseinaa'. Jom mach'ee' na cwil'uuya: "Ta Tsotyaaaya." ¹⁶ Manquiiti Espíritu Santo macwji'yuu'ñe nnom espíritu na laxmaa'nyaya na matsoom na cwiluiindyoy' ntseinda Ty'ooots'om. ¹⁷ Ndo' na cwiluiindyoy' ntseinaa', mati la'xmaa'nyaya na ndaaya cha'tso na jnda seijndaa'ñe na ndaa nn'a' na cwiluiindyoy' ntseinaa', mañejuuti na ndaa' Cristo, mati jo' ndaaya xe' cwilajomndyoy' nawi' na tjatjoom cha ndanquia nlajomndyoy' na cwiluiit'ma'ñe.

¹⁸ Ee ntyjiiyaya na nawi' na tsatjoo'nyaya je', mei'chjoo xocatseijomna' ñequio na nntseit'maa'ñena' jaa xuee na macanda. ¹⁹ Cha'tso na tqe' Ty'ooots'om ñequio na ntyjaa' n'omna mei'ndoo'nty'iaandye xuee quia na m'moo' ñee' joo cwiluiindyoy' na nntseinaa'. ²⁰ Ee cha'tso na tqe' Ty'ooots'om tei'ndaa'na' saa' nchii' tjoomna' na luaa' ee na l'ue n'om nquieena', tjoomna' na ljo' ee luaa' l'ue ts'oom. Saa' maxje' ntyjaa'ya n'omna' na nncue'ntyjō cwii xuee na nlco'yannda'na', ²¹ na nncue'ntyjō xje' na ndyaandye joona' na tye' m'a'na' nacje 'naa' na cwiwi'ndaa'na' ndo' cwiwjena', cha nla'jomndye joona' ñequio juu na cwindyaandye ntseinaa', cwii na jee' ndya' jnda tseixma'na'. ²² Manquiuyaya na cha'tso na tqe' Ty'ooots'om hasta xje' je' che' jee' cwitcweena' nawi' cwitjoom joona' cha'xje' maquiina' yuscu na matseincuii.

23 Ndo' nchii macanda joo na tqueeⁿ cwitjoomna' na wi', mati jaa na jnda to'ñoo^{ny}a Espíritu Santo, cwii na cwe' tyuaa'ya na xeⁿ jnda nnto'ñooⁿñ'aaⁿ na jnda seijndaa'ñê na nndaaya, jaa t'maⁿ wi' cwitjoo^{ny}a yocheⁿ na cwimein^{ndoo}'a na nncwjaa'ñe Ty'o^{ots}'om jaa na cwiluiindy^o ntseinaaⁿ, cha na nnda^a nndyaandye seii'a.

24 Nc'e na luaa' waa na cwicantyjaa' n'oo^{ny}a, jo' chii na cwilui'n'maa^{ndyo}, saa quia jnda nty'iaa' ts'aⁿ cwii na macantyjaa' ts'oom, tacatsona' na ntyjaa'ti ts'oom ee cwii na mamant'y'iaa' ts'aⁿ, ticatsona' na ntyjaa'ti ts'oom. 25 Saa xeⁿ ljo' na mei^{ndoo}'a na nnty'iaaya ndicwaⁿ tyoonty'iaaya jo', macaⁿna' na c'o^{nt}'maa^{ndyo} n'oo^{ny}a yocheⁿ na mei^{ndoo}'a juuna'.

26 Maluaa' mach'ee Espíritu, mateijneiⁿ jaa yuu na tixcwe cwil'uuya. Ee jaa ti'naa^{ny}a nlanaa^{ny}a nnom Ty'o^{ots}'om cha'xjeⁿ na macaⁿna', jo' chii manquiiiti Espíritu Santo matseity'ooñê nnom Ty'o^{ots}'om ñequio na cwicom ts'oom cwentaaya ñequio ñ'oom na tileicatso ts'aⁿ. 27 Ndo' Ty'o^{ots}'om tcuu mal'ueeⁿ chiuu waa naquii' ts'om ts'aⁿ, jo' chii ntyjeeⁿ ñ'oom na matseity'ooñê Espíritu nnoom cwentaa nn'aⁿ na cwiluiindy^e cwentaaⁿaⁿ, ee juu matseity'ooñê cha'xjeⁿ na l'ue ts'oom.

Nndaq nnaⁿñe ts'aⁿ nc'e Jesucristo

28 Ee manquiuuya nn'aⁿ na jnda nquiu Ty'o^{ots}'om, cha'tso nnom na cwiwi'nomna cwitei'jndeina' joona, nquiee nn'aⁿ na maqueeⁿñê cha'xjeⁿ na l'ue ts'om nqueⁿ.

29 Ty'o^{ots}'om ntyjeeⁿ cwaaⁿ nn'aⁿ nla'xmaⁿ cwentaaⁿaⁿ cwitjoocheⁿ na nluiindyena. Ndo'

teiyō tqueeⁿ na catseijomna' jōona cha'xjeⁿ na Jnaaⁿ Jesucristo cha na juu nluittquieñe quii'ntaaⁿ cha'tsondye ntseinaaⁿ. 30 Ndo' nn'aⁿ na tqueeⁿ na cwiluiindyē cwentaaⁿ'aⁿ, maqueeⁿ'ñê jōona. Ndo' joo nn'aⁿ na maqueeⁿ'ñê, maqueeⁿ jōona na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿ'na, ndo' na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿ'na, ññequiaaⁿ na nluitt'maⁿ'ndyena ñ'eⁿ'ñê.

31 Quia jo' ¿ljo' cwii ya nl'uuya cantyja 'naaⁿ' ñ'oommeiⁿ'? Xeⁿ Ty'ōōts'om m'aaⁿ cantyja 'naaⁿ'ya, ¿'ñeeⁿ nleichuu xjeⁿ 'naaⁿ' jaa? 32 Ee Ty'ōōts'om tîcwañom'm Jnaaⁿ, tquiaaⁿ na tue' juu cwentaaya. Ndo' na luaa' s'aaⁿ, ma'moⁿ'na' na mati ññequiaaⁿ na nnto'ñōōⁿ'ya cha'tso nnom na macaⁿ'na' jaa cha'xjeⁿ maññequiaaⁿ na tseixmaⁿ Jnaaⁿ. 33 ¿'Ñeeⁿ juu nndaā nncju' jnaⁿ cjoo nn'aⁿ na macwji' Ty'ōōts'om cwentaaⁿ'aⁿ? Tjaa 'ñeeⁿ juu ee manquiiyeeⁿ jnda tqueeⁿ jaa na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaaⁿ'ya jo nnoom. 34 Ndo' na ljo' ¿'ñeeⁿ joo nntuee' jnaⁿ nacjōona? ¿Aa nnts'aa Cristo? Xocats'aaⁿ ee nqueⁿ tquiaañê na tueeⁿ'eⁿ cwentaaya ndo' tando'xcoom jnda na tueeⁿ'eⁿ. Je' wacatyeeⁿ ntyjaa' ts'ō Ty'ōōts'om ntyjaya na macaaⁿ ñ'oom 'naaⁿ'ya nnom. 35 ¿Aa waa cwii nnom nawi' na nndaā nnts'aana' na nntseitsaaⁿ'ñena' na Cristo m'aaⁿ na candya' ts'oom jaa? Nawi' na cwitjōōⁿ'ya, ¿aa nndaā nnts'aana' oo na cwintyjō nn'aⁿ jaa nc'e na m'aaⁿ'ya cantyja 'naaⁿ'aⁿ, ndo' na matsei'tjōona' na nlcwaa'a, oo na matsei'tjōona' liaaya? Oo, ¿cwii nnom na jeeⁿ teincuu' na cwitjōōⁿ'ya oo na cwila'jndaa'ndye nn'aⁿ na nla'cwjeena jaa? Maxjeⁿ tjaa'na' meiⁿ'cwii nnom na nndaā

nntseitsaaⁿñena' na m'aaⁿ Cristo na candya' ts'oom jaa. ³⁶ Ee ñ'oom na teiljeii naquii' libro Salmos, matsona':

Nc'e na cwiluiindyô nn'aⁿ cwenta', jo' chii mein-
 chaa' xuee na ñe'cala'cwjee nn'aⁿ jâ.

Cwil'ana ñ'eⁿndyô cha'na cwitjoom canmaⁿ na
 jnda teijndaa' na nncwje.

³⁷ Saaⁿ meiiⁿ na luaa' waa cantyja 'naaⁿ cha'tso nmeiⁿ', waljoo'cheⁿ na tsanandyô nmeiⁿ', nc'e Cristo m'aaⁿ na candya' ts'oom jaa. ³⁸ Ee ntyjiiya tjaa meiⁿcwii na nndaⁿ nntoⁿ'na' jaa na m'aaⁿ Ty'oots'om na candya' ts'oom jaa. Cantyja na cwiwjaa, cantyja na cwitandoo'a, meiⁿ ángeles, meiⁿ ljo' na t'maⁿ waa najnda, meiⁿ nn'aⁿ na t'maⁿ n'iaaⁿ la'xmaⁿ, meiⁿ ljo'cheⁿ na matseicaty'uena' jaa na maje', ndo' meiⁿ ljo' na wjaach'eena' jaa 'io cha, ³⁹ meiⁿ ljo' na m'aⁿ nandye, meiⁿ ljo' na niom yuu na njoomti ts'om ndaaluee, meiⁿ ljo' na s'aa Ty'oots'om. Meiⁿcwii na cha'tso nmeiⁿ', xocandaⁿ nntoⁿ'na' jaa na t'mooⁿ na m'aaⁿ na candya' ts'oom jaa nc'e Cristo Jesús na cwiluiiñê na catsa'ntjoom jaa.

9

Tjeiiñe Ty'oots'om nn'aⁿ Israel na nla'xmaⁿna cwentaⁿ'aⁿ

¹ Ja Pablo, nc'e na matseyu'a ñ'eⁿ Jesucristo, matseinⁿya ñ'oom na mayuu', nchii cwe' cantu. Juu na m'aaⁿ ts'ooⁿ, ma'moⁿ Espíritu Santo na mayuu' jo'. ² Ee t'maⁿ waa na matseichjoo'na' ts'ooⁿ ndo' matsei'ndaa'na ntyjiiya cantyja 'naaⁿ nn'aⁿya nn'aⁿ judíos na ti'ñe'calayu' ñ'eⁿ Cristo, ³ ee cwiljoya ts'ooⁿ meiiⁿ na catoⁿ'na' ja

ñ'eⁿ Cristo, ndo' meiiⁿ nncju'wi'na' añmaaⁿya xeⁿ na cantyja 'naaⁿ jo' nnteijndeiina' nn'aⁿya na mañe'cwii tsjaaⁿ cwiluiindyö ñ'eⁿndyena. ⁴ Joonaa cwiluiindyena tsjaaⁿ 'naaⁿ nguii Israel na jndyowicantyjoo'. Tjaa'ñe Ty'oöts'om joona na ntseinaaⁿ. Juu na tseixmaaⁿ na caxueñê tyom'aaⁿ quii'ntaaⁿna quia na tyocañ'eeⁿ ñ'eⁿndyena. Tquiaaⁿ ljeii nnom Moisés na matsa'ntjomna' chiuu nnc'omna. Seijndaa'ñê chiuu l'ue ts'oom na nla't'maaⁿndyena jom naquii' wats'om, ndo' jndye nnom nt'omcheⁿ ñ'oom tsoom ndaaⁿna na nnts'aaⁿ. ⁵ Cwiluiindyena ndacantyjo welooya ndo' cantyja 'naaⁿ tsjaaⁿ 'naaⁿ joona tuiñe Cristo na ts'aⁿ jom, na cha'tso na cha'tso cantyja 'naaⁿaⁿ cwiluiñê Ty'oöts'om. Ñequii'cheⁿ na cala't'maaⁿndye nn'aⁿ jom. Amén.

⁶ Ndo' meiⁿ nchii ñ'oom na tso Ty'oöts'om ndaaⁿ nn'aⁿ Israel na nnts'aaⁿ, tîcatseicandaa'ñena'. Luaa' waa ee nn'aⁿ na jndyowicantyjoo' tsjaaⁿ 'naaⁿ nn'aⁿ Israel, ticha'tsondyena na mayuu'cheⁿ cwiluiindyena nn'aⁿ Israel. ⁷ Ee ticha'tsondye ntseindacantyjo Abraham mayuu'cheⁿ na cwiluiindyena ntseinaaⁿ, ee tso Ty'oöts'om nnoom: “Ntseindacantyjo ti'jnda' Isaac, joona nncwjaa'ñena' na nluindyena tsjaaⁿ 'naⁿ.” ⁸ Ñ'oommeiⁿ cwiñe'quiiana' na caliuuya na nchii cwe' cantyja 'naaⁿ tsjaaⁿ na cwiluiindyee nn'aⁿ, jo' na macwjaa'ñena' na cwiluiindyena ntseinda Ty'oöts'om. Tomti cwiluiindyena ntseinaaⁿ nc'e ñ'oom na tsoom ndaaⁿ nn'aⁿ Israel na nnts'aaⁿ. ⁹ Ee tso Ty'oöts'om nnom Abraham chiuu na nnts'aaⁿ, luaa matsona': “Tieppomeiiⁿ nndyoönnda'a na

m'aⁿyo', ndo' nquii scu' Sara nnleiñ'oom cwii tyochjoo nda'yo'."

10 Ndo' nchii macandá luaa' waa na ma'moⁿna' chiuu na maqueⁿ Ty'o^ots'om nn'aⁿ na ntseinaaⁿ. Ee we ntseinda Rebeca ñecwii tsotyena majuu Isaac na cwiluiñe welooya. 11-13 Ee cwitjoocheⁿ na nluuindye catyeⁿnquiee'ñeeⁿ, meiⁿ na l'ana na tis'a oo ljo' na ya, ndo' tso Ty'o^ots'om nnom Rebeca: "Juu tsaⁿ na nluiñeⁿndyee nndi'ntjoom nnom tyjeeⁿ." Ñ'oomwaa' matseiljoyuna' ñequio ñ'oom'm na teiljeii na matsona': "T'o^onya na wi' ts'o^onya Jacob ndo' s'aaya na ticuee' ts'o^onya Esaú." Luaa' ma'moⁿna' na Ty'o^ots'om wanaaⁿ na nncwjii'ñe nn'aⁿ na nluuindye cwentaaⁿaⁿ cha'xjeⁿ nqueⁿ na l'ue ts'oom, joo nn'aⁿ na macwaaⁿ na nluuindyena cwentaaⁿaⁿ. Meiⁿ ticwjaa'ñe cwenta ljo' cwii nnom na cwil'ana. 14 Ndo' na luaa' waa, ¿chiuu ya nl'uu? ¿Aa ticwixcwe ljo' mach'ee Ty'o^ots'om? Jeeⁿ tic'oom'na'. 15 Ee tsoom nnom Moisés: "Ñeeⁿ juu na matseitiuuya na nnteijndeiya maxjeⁿ nnteijndeiya tsaⁿñeeⁿ, ndo' ñeeⁿ juu na matseitiuuya na nnc'o^onya na wi' ts'o^onya maxjeⁿ jo' nnts'aaya." 16 Jo' chii Ty'o^ots'om nchii macwjeeⁿeⁿ ts'aⁿ na nntseixmaⁿ cwentaaⁿaⁿ cwe' ee na l'ue ts'om nquii, oo cwe' nc'e na jeeⁿ matseijndei ts'aⁿ na nncjaawee' ts'oom ñ'eⁿñe. Jom macwjeeⁿeⁿ ts'aⁿ na nluuñe cwentaaⁿaⁿ ee na wi' ts'oom juu. 17 Ee naquii' ñ'oom'm na teiljeii matsona' chiuu tsoom nnom rey ndyuua Egipto. Tsoom: "Ja tquiaya na cwiluiindyuu' rey, cha cantyja 'naⁿ nleitquioo' na jndoya ndo' cha nn'aⁿ na cha'waa tsjoomnancue caliuna chiuu t'maⁿ tseixmaⁿ xueya." 18 Ndo' na luaa' waa, ñeeⁿ juu na l'ue ts'oom na nnc'oom

na wi' ts'oom maxjeⁿ jo' nnts'aaⁿ, ndo' ñeeⁿ juu na nnts'aaⁿ na nntseiquie' ts'om, maxjeⁿ jo' nluui.
 19 Nnda^a nnts'aana' na m'aaⁿ ts'aⁿ na nntso nooⁿ: “Xeⁿ na luaa' waa quia jo' ¿chiiu na matseincjoo'ñe Ty'o^oots'om ljo' cwil'a nn'aⁿ? Ee tjaa'naⁿ ts'aⁿ nnda^a nncjaa nacjoo' ljo' na l'ue ts'oom.” 20 'U na cwe' ts'aⁿ 'u, ¿ljo' ts'iaaⁿ na ñe'catseincjoo'ndyu' nacjoo' Ty'o^oots'om? ¿Aa maty'iomna' na xuaa na tuii ñ'eⁿ ts'ocachu nntsona' nom ts'aⁿ na s'aa juuna': “¿Chiiu ts'iaaⁿ na luaa' sa' ja?” 21 Ee ts'aⁿ na mach'ee ts'iaaⁿ ñ'eⁿ ts'ocachu, nqueⁿ ntyjeeⁿ ljo' ts'iaaⁿ na ñe'cats'aaⁿ ñ'eⁿ joona'. Mañ'eⁿ ts'o'ñeeⁿ nnts'aaⁿ cwii xuaa na yaticheⁿ oo cwii na cwe' cwantindyo.

22 Ndo' nquii Ty'o^oots'om ¿ljo' mach'eena' xeⁿ seijndaa'ñe na m'mooⁿ na matseiw'eeⁿ nn'aⁿ na cwila'tjoondyena nnoom, ndo' nnts'aaⁿ na nleitquioo' juu najndei na cwiluiiñê? Indyocaa xuee na tintycwii na mach'eeⁿ na wjaanioomñe ñequio nn'aⁿ na la'xmaⁿ na nnt'ueeⁿ joona n'e na ticalcwe' n'omna jnaaⁿna, na la'xmaⁿna na nntsuundyena. 23 S'aaⁿ na luaa' cha cantyja 'naaⁿ jaa nleitquioo' na juu na cwiluii'tmaⁿñê, jeeⁿ t'maⁿ tseixmaⁿna', jaa na cwitjoocheⁿ na ncuaa cha'tso, ty'oom na wi' ts'oom na seijndaa'ñe na nla'jomndyo na matseit'maaⁿñena' jom. 24 Ty'o^oots'om tqueeⁿñê jaa na la'xmaaⁿ cwentaaⁿaⁿ. Nt'omndyo jaa tjeii'ñê quii'ntaaⁿ nn'aⁿ judíos ndo' nt'om tjeii'ñê quii'ntaaⁿ nn'aⁿ gentiles. 25 Cha'xjeⁿ na matso ñ'oom naquii' libro na seiljeii Oseas:

Nn'aⁿ na nchii laxmaⁿ nn'aⁿya,
 je' nntsjo^o nda^ana na mann'aⁿya joona.

Ndo' nn'aⁿ na ñet'om na tjaa 'ñeeⁿ wi' ts'om joo, je'
la'xmaⁿna nn'aⁿ na wi' ts'ooⁿya jooⁿa.

26 Matsoticheⁿ ljeii'ñeeⁿ:

“O na nchii cwiluiindy^o' nn'aⁿ tmaaⁿl cwentaya”,
naⁿ'ñeeⁿ nntseicajndyu'na' na cwiluiindyena nt-
seinda Ty'oots'om na wando'.

27 Mati seineiⁿ Isaías cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ Israel,
tsoom: “Nn'aⁿ na wjaawicantyyoo' nn'aⁿ Israel,
meiiⁿ na nleijndyendyena cha'na jndye tei'
'ndyoo ndaaluee, sa^a cwe' cwantindy^e jooⁿa
nlui'n'maaⁿndyena.” 28 Ndo' tjatsoticheⁿna': “Ta
Ty'oots'om maxjeⁿ nntseicanda^a'ñê ñ'om 'ñom
ñequio nn'aⁿ tsjoomnancue, na nncu'xeeⁿ jooⁿa
cha'xjeⁿ na matsona' ndo' jndeiⁿ m'aaⁿ na nnts'aaⁿ
na ljo'.”

29 Cha'xjeⁿ na jnda^a tso Isaías:

Nquii Ty'oots'om na matsa^a'ntjoom cañoom'luee,
xeⁿ nchii 'ñeeⁿ cwantindy^o tsjaaⁿ jaa nn'aⁿ judíos,
maxjeⁿ jnda^a ljoo'ndy^o cha'xjeⁿ tjoom nn'aⁿ tsjoom
Sodoma ñ'eⁿ Gomorra.

*Luaa mañ'oomna' nn'aⁿ judíos cantyja 'naaⁿ
ñ'oomnaya*

30 ¿Chiuu nl'uuyoo^o je' cantyja 'naaⁿ
ñ'oommeiⁿ? Joo nn'aⁿ na nchii judíos
cwiluiindyena tqueⁿ Ty'oots'om jooⁿa na tjaa
jnaⁿ cwicola'xmaⁿna, nc'e na cwila'yuy^a n'omna
ñ'eⁿñê. Ndo' majootona na nchii ñel'ueena na
nlui'n'maaⁿndyena. 31 Ndo' nn'aⁿ Israel je', na
tyoqueⁿndyena na nla'canda^a'ndyena chiuu
t'maⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés cha queⁿna' jooⁿa na
tjaa jnaⁿ la'xmaⁿna, tîcanda^a nla'candaⁿa juuna'.

32 ¿Ndo' chiuu na luaa' tjoomna? Luaa' tjoomna

ee tyocantyyaa'ya n'omna na nlui'n'maaⁿndyena nc'e na tyola'canda^a'ndyena ljo' na matsa'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés, ee nchii tyola'yu'ya n'omna ñ'eⁿ Ty'o^oots'om. Ndo' nc'e naljo', jo' chii matseijoom'na' cantyya 'naaⁿna na jnda tei'ty'uiina “Tsjö' na cwiwi'ty'uii nn'aⁿ” ³³ ee waa ñ'oom cantyya 'naaⁿaⁿ naquii' ñ'oom' Ty'o^oots'om na teiljeii na matsona':

Ja maqui^a'nya tsaⁿ na nluiiñe tsjö' na nquiee nn'aⁿ tsjoom Sión nncwity'uiina cantyya 'naaⁿaⁿ, jom nluiiñê tsjö'ty'a na cantyya 'naaⁿaⁿ nntseiquiaana' nn'aⁿ, saa ts'aⁿ na nntseyu' ñ'eⁿñê, xocats'aana' ntyjeeⁿ ndoo' cwe' ts'iaaⁿ'ndyo na matseyoom'm.

10

¹ 'O nn'aⁿya na cwila'yu'yo', macaⁿ'a nnom Ty'o^oots'om na nlui'n'maaⁿndye nn'aⁿ Israel ndo' ntyjaa'ya ts'o^o'nya na nluii na ljo'. ² Ee macwji'yuu'ndyo cantyya 'naaⁿna na cwijoo' n'omna na nluiit'maⁿñe Ty'o^oots'om cantyya 'naaⁿna. Saa ticwixcwe na cwindye'ntjomna nnoom cha'xjeⁿ na l'ue ts'oom. ³ Ee tícala'noⁿ'na chiuu waa na maqueeⁿ nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿ jo nnoom. Jona cwil'uee'ndye cheⁿnquieena chiuu ya na nlqueⁿna' jona na ljo'. Tícatuee'ndyecjena cha'xjeⁿ na seijndaa'ñê na maqueeⁿ nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ laxmaⁿ jo nnoom. ⁴ Ee juu ljeii na tqiaa Ty'o^oots'om nnom Moisés, cwintycwii najndei na matseixmaⁿ'na' quia na matseyu' ts'aⁿ ñequio Cristo. Jo' chii ts'aⁿ na matseyu' ñ'eⁿñê, maqueeⁿna' tsaⁿ'ñeeⁿ na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ.

⁵ Ee cantyja 'naaⁿ na nlqueⁿna' ts'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaⁿ jo nnom ljeii na matsa'ntjomna', luaa seiljeii Moisés: “Juu ts'aⁿ na matseicanda ñ'oom na matsa'ntjomna', maxjeⁿ c'oom nacje 'naaⁿna'.” ⁶ Saa juu ñ'oom cantyja 'naaⁿ na nlqueⁿna' ts'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaⁿ nc'e na matseyu'ya ts'om ñ'eñê, luaa matsona': “Tinc'oom' ts'om': ¿Ñeeⁿ nncjaawa cañoom'luee na juu nndyoñ'oom Cristo? ⁷ Oo meiⁿ tintsu': 'Ñeeⁿ nncjaacue yuu na m'aⁿ añmaaⁿ l'oo” cha na nndyoñ'oomlcwe' jom. ⁸ ¿Ljo' matso ñ'oomwaa'?: 'Matsona': “Juu ñ'oom' Ty'oots'om candyoo' nacañom' waana', mati naquii' 'ndyo' ndo' naquii' ts'om'.” Majuu ñ'oomwaa' na cwiñe'quiaayâ na c'oom ts'aⁿ na matseyu'ya ts'oom ñ'eⁿ Cristo. ⁹ Xeⁿ na macwji'yuu'ndyu' na Jesús cwiluiñê na matsa'ntjoom 'u, ndo' ñequio na xcwee' ts'om' matseyu' na tquiaa Ty'oots'om na tando'xcoom jnda na tueeⁿeⁿ, quia jo' nlui'n'maaⁿndyu'. ¹⁰ Ee quia ñequio cha'waa ts'om ts'aⁿ matseyoom'm ñ'eⁿ Ty'oots'om, jo' na maqueⁿna' jom na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ. Ndo' ñequio 'ñom macwji'yuu'ñê na cwilui'n'maaⁿñe nc'e Jesucristo.

¹¹ Ee ñ'oom' Ty'oots'om na teiljeii matsona': “Xocats'aana' na cwe' ts'iaaⁿndyo na seiyu' ts'aⁿ ñ'eⁿ Ty'oots'om.” ¹² Ee jo nnoom meiiⁿ nn'aⁿ judíos, oo meiiⁿ nt'omcheⁿ nn'aⁿ, jom ñecwii xjeⁿ ntyjeeⁿ ñ'eⁿndye joona. Ee manquiiti na cwiluiñê na matsa'ntjom, cwiluiñê na matsa'ntjoom cha'tso nn'aⁿ. Ndo' ndaaⁿ cha'tsonde nn'aⁿ na cwilcwii'na xueⁿeⁿ, candaⁿya mañequiaaⁿ na macaⁿna' joona. ¹³ Cha'xjeⁿ tso ñ'oom' Ty'oots'om

na teiljeii: “Nlui'n'maaⁿñe meiⁿcwiñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na malcwii' xuee' nquii na cwiluiñe na matsa'ntjom jaa.” ¹⁴ Saa ¿chiiu nl'ayoona na nlcwii'na jom na cwji'n'maaⁿñê joona xeⁿ na tyoola'yu'na ñ'eⁿñê? ¿Ndo' chiiu nl'ayoona na nla'yu'na ñ'eⁿñê xeⁿ tyoondyena cantyja 'naaⁿ'aⁿ? Ndo' ¿chiiu nl'ayoona na nndyena cantyja 'naaⁿ'aⁿ xeⁿ tjaa 'ñeeⁿ nñequiaa ñ'oom'm ndaana? ¹⁵ Ndo' ¿chiiu nluiiyuu na nnc'oonquia nn'aⁿ ñ'oom'm ndaa nt'omcheⁿ xeⁿ na tjaa 'ñeeⁿ majñom naⁿ'ñeeⁿ? Cha'xjeⁿ matso ñ'oom'm na teiljeii: “Jeeⁿ neiⁿncoo' quia cwiquie'cañom nn'aⁿ na cwiñequia ñ'oom naya.”

¹⁶ Saa ticha'tsondye nn'aⁿ na cwindye ñ'oom' Ty'oots'om cwilañ'oom'ndyena juuna'. Ma'moⁿna' na ljo' ee tso Isaías: “Jeeⁿ 'u Ta, tijndye nn'aⁿ cwila'yu' ñ'oom na cwiñequiaayâ.” ¹⁷ Jo' chii cwe' nc'e na mandii ts'aⁿ ñ'oom cantyja 'naaⁿ Cristo, jo' na mawee'na' na matseyu'ya ts'om ñ'eⁿ Ty'oots'om.

¹⁸ Saa mawax'a: ¿Aa nnts'aacheⁿna' na tyoondye nn'aⁿ Israel ñ'oom' Ty'oots'om? Maxjeⁿ jnda jndyena juuna', ee luaa matso ñ'oom'm na teiljeii: Jnda teineiⁿ ñ'oom' Ty'oots'om meiⁿyuucheⁿ na m'aⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue, ee tcuu tcuu cwii cwii ndyuaa jnda tja ñ'oom'm.

¹⁹ Mawax'atya: ¿Aa ndya' nnts'aacheⁿna' na nn'aⁿ Israel ticala'nqⁿna na luaa' nnts'aa Ty'oots'om? Maxjeⁿ jla'nqⁿna ee Moisés najndyee tsoom ñ'oom 'ndyoo Ty'oots'om:

Ja nnts'aaya na nla'xueena quia na nntseiñ'oom'ndyo nn'aⁿ na nchii tsjaaⁿ joona.

Ndo' nnts'aa na nla'líoo'ndyena cwe' jnaa^{ní} nc'e
nn'aⁿ na ticata'jnaa^{ní} na cantyja 'na^{ny}a.

20 Tícatseiwee ts'om Isaías quia na tsoom ñ'oom
'ndyoo Ty'oots'om:

Nn'aⁿ na tícal'uee ja joona jliuna ja.

Ndo' ndaa nn'aⁿ na tícata'x'e ja, seica'moⁿndyo
ndaana.

21 Saa cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ Israel seineiⁿ Isaías
ñ'oom 'ndyoo Ty'oots'om: “Tyoojomeintyja^a'a
na matseiliuuya l'ooya ndaa'yo' na
ñe'cateijndeiya 'o. Saa 'o jeeⁿ quie' n'om'yo' ndo'
cwila'wendyo' nacjoya.”

11

Nn'aⁿ Israel na cwicalui'n'maaⁿndye

1 Ñ'oomwaa ñe'cwax'a, ¿aa jnda tyeⁿnquie'
Ty'oots'om nn'aa^{ní} nn'aⁿ Israel? Tyooch'eeⁿ
na ljo', ee mati ja luaañe cwii joona. Tuiindyó
na jndyowicantyjoo' tsjaaⁿ 'naa^{ní} Abraham
ñ'eⁿ jndacantyjoom Benjamín. 2 Xocats'aana'
na cwii ndii' s'aa Ty'oots'om na jnda ntyjeeⁿ
nn'aⁿ Israel ndo' je' tal'ueandyena ntyjeeⁿ. ¿Aa
ticaliu'yo' ñ'oom'm na teiljeii na seineiⁿ Elías xjeⁿ
na matseineiⁿ nnom Ty'oots'om na mañequiaaⁿ
jnaaⁿ nc'iaa^{ní} nn'aⁿ Israel? Tsoom: 3 “Jeeⁿ 'u
Ta, jnda jla'cwjeena nc'iaaya profetas ndo' jnda
jla'tyuii'na ndio yuu na ñejla't'maa^{ní}ndye nn'aⁿ 'u.
Je' ñencó cwima'ndiina', ndo' mati ñe'cala'cuee'na
ja.” 4 Saa t'ó Ty'oots'om nnoom, tso: “Tiñencu'
cwima'ndiina', ee m'aⁿ ntquiee' meiⁿ nn'aⁿ na
jnda tjeii'ndyo cwentaya na tyoota' cantye jo
nnom ty'oo Baal.” 5 Ndo' majo'ti je', nc'e naya na

matseixmaⁿ Ty'oots'om, ma'ndiina' cwii tmaaⁿ chjoo na macwjii'ñê cwentaaⁿaⁿ. ⁶ Ndo' xeⁿ cantyja 'naaⁿ naya na matseixmaⁿ Ty'oots'om, jo' na cwicalui'n'maaⁿndyena, quia jo' nchii cwiluii na ljo' nc'e chiuu na cwil'a nquieena. Ee xeⁿ naljo', juu naya na matseixmaaⁿ na cwe' yu, tixocatseixmaⁿna' naya.

⁷ Luaa waa ñ'oomwaa'. Majndyendyeti nn'aⁿ Israel tícato'ñoomna naya na matseixmaⁿ Ty'oots'om na tyol'ueena, macandā nt'omndye joona na tjeii'ñe Ty'oots'om to'ñoomna jo'. Saa nt'omndye joona s'aana' na quie' n'omna. ⁸ Tjaa chiuu xuii' cha'na matso Isaías: “Na Ty'oots'om tquiaaⁿ na tjoomna, s'aana' cha'na ts'aⁿ na ñe'catsoo cha meiiⁿ na niom n'om ndaana saa titquioona, ndo' meiiⁿ na niom lua'quina saa ticandyena ndo' luaa' cwiitjoomna hasta xjeⁿ je'cheⁿ.” ⁹ Mati seineiⁿ David cantyja 'naaⁿna, tsoom:

Majoo nantquie na cwicwa'na catseicwaqueⁿna' teiⁿnco' na nntseityuu'na' joona, ndo' mañequio joona' cwi'ty'uiina cha na catioomndyena natia na cwil'ana.

¹⁰ Cats'aana' ñ'eⁿndyena cha'cwijom nn'aⁿ na 'oowinchjaaⁿ na tileicanty'iaa.

Cats'aana' na ñequii'cheⁿ catseijomna' joona cha'cwijom ts'aⁿ na jaa' xuu' na jnda'jom ntyjō wjaa.

Waa chiuu ya na nlui'n'maaⁿndye nn'aⁿ na nchii judíos

¹¹ Quia jo' ¿chiuu waa na cala'nqoⁿa na luaa' waa? ¿Aa ñe'catsona' na ticjaañjoom' l'a nn'aⁿ judíos, jo' cha wjaachuuna' joona

na nntsuundyena? Jeeⁿ nchii jo'. Nc'e na jla'tjo_ondyena na ticala'yu'na ñeⁿ Ty'o_ots'om, jo' chii tju'naaⁿñeyuuna' na nlui'n'maaⁿndye nt'omcheⁿ nn'aⁿ na tachii judíos. Tuii na luaa' cha mati catseiqueeⁿna' n'omna na nla'xmaⁿna cha'na nn'aⁿ na cwiluiindyeye cwentaa' Ty'o_ots'om. ¹²Xeⁿ juu na jla'tjo_ondyeye nn'aⁿ judíos mañequiaana' na nlui'n'maaⁿndye nn'aⁿ tsjoomnancue ndo' juu na ticjaacañjoom' na l'ana seijndaa'ñena' na waa naya 'naaⁿ nn'aⁿ na nchii tsjaaⁿ joona, quia jo' juu xjeⁿ na nnc'ooquie'nnda'na cantyja 'naaⁿ Ty'o_ots'om, cwanti t'maⁿti naya nntseixmaⁿna'.

¹³ Nc'e na maty'iom Ty'o_ots'om ts'iaaⁿ ja jo ndaa_a nn'aⁿ tsjaaⁿ na cwiluiindyoy', macwjiil'a cwenta na jeeⁿ jnda tseixmaⁿ juuna'. ¹⁴ Queeⁿ ts'o_onyya na cats'aana' na ticjaawee' n'om nn'aⁿya na ñe'cwii tsjaaⁿ quio tuiindyoy na macanda 'o cwicalui'n'maaⁿndyoy' ndo' catseiqueeⁿna' n'omna na mati joona cwji'n'maaⁿñe Ty'o_ots'om. ¹⁵ Ee xeⁿ cantyja 'naaⁿ na 'ndiina' nn'aⁿ judíos, tju'naaⁿñena' na joo nn'aⁿ tsjoomnancue nljoyaandyena jo nnom Ty'o_ots'om, c'oom' n'om'yo' chiuu nnts'aana' quia na jnda tju'na' na cwiluiindyeyenda'na cwentaaⁿa'. Na nluii na luaa', nntseijomna' cantyja 'naaⁿna cha'cwijom ts'aⁿ na wando'xco na jnda tue'. ¹⁶ Ee xeⁿ juu tsqueeⁿtyoo' na cwineiiⁿjndyeye cwiluiiñena' na lju'na', ma'moⁿna' na mati cha'waa tsqueeⁿñeeⁿ lju'na'. Ndo' mati nch'ioo' ts'oom, xeⁿ maqueⁿ lju'na' joona', mati chatso l'o ts'oom jnda tqueⁿlju'na'. ¹⁷ Saa_a xeⁿ nt'om l'o ts'oom olivo xiom', jnda jndii'na' ndo' 'u je' na matseijomna' 'u cha'na ts'oom olivo jnda_a, jnda ñjoom'ndyu'

quii'ntaaⁿ l'ō ts'oom olivo xiom', ndo' na ljo' macwjaa'ñena' 'u cantyja 'naaⁿ nch'ioo' ts'oom'ñeeⁿ ndo' ndaa' juuna' mañequiaana' na wjaanajndu'. ¹⁸ Saa tinc'oom' ts'om' na 'u cwiluiit'maⁿndyu'ti' nchiiti l'ō nquii ts'oom. Ee xeⁿ na nnts'aana' na ljo' ntyji', cjaañjoom' ts'om' na nchii 'u cwiluiindyu' nch'ioo' ts'oom na mañequiaa' na jnda l'ōna', nch'ioo'na' cwiñequia na jnda l'ōna'.

¹⁹ Nnts'aacheⁿna' na nntsu': "Mayuu' na ljo', saa nc'e na jndii' l'ō ts'oom olivo'ñeeⁿ, jo' chii ñjoom'ndyo ja." ²⁰ Mayuu' na ljo'. Jndii'ñena' joona nc'e na ticala'yu'ya n'omna, ndo' 'u tyeⁿ meiⁿntyje' na matseyu'ya ts'om'. Jo' chii tintseis'andyu' ndo' tintseiscundyu', yati c'oom' na nquia'. ²¹ Ee xeⁿ tîcatseit'maⁿ ts'om Ty'ōots'om l'ō nquii ts'oom'ñeeⁿ, majndeiticheⁿ cwe' 'u. ²² Canty'ia' chiuu t'maⁿ ts'om Ty'ōots'om ndo' mati jeeⁿ ñecwii ñ'oom jom. Cantyja na ñecwii ñ'oom jom, jo' na seiquiaana' naⁿñeeⁿ. Saa ñequiondyu' 'u yats'aⁿñê. Queⁿndyu' na nntsa' yuu na l'ue ts'oom ee xeⁿ tjaa jo' mati 'u nntseiquioona'. ²³ Mati nn'aⁿ judíos na tiñe'cala'yu' ñ'eⁿ Jesucristo, xeⁿ nncue'ntyjo na nla'yu'na ñ'eⁿñê, nnda^a nnts'aa Ty'ōots'om na nntseicañjoom'nnaaⁿaⁿ joona, ee waa na jneiⁿ na nnda^a nntseicañjoom'nnaaⁿaⁿ joona. ²⁴ Ee 'u na nchii ts'aⁿ judío cwiluiindyu', xeⁿ na matseijomna' 'u cha'na ts'oom olivo jnda^a, saa jnda ñjoom'ndyu' ts'oom olivo xiom', meiiⁿ na tiquiluii na ljo', ma-jndeiticheⁿ cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ judíos, tijndeina' na nñjoom'ndyennda'na manquiiti ts'oom olivo xiom' na la'xmaⁿna.

Na cwii macandā nluin'maaⁿndye nn'aⁿ Israel

25 'O nn'aⁿya na cwila'y^u'yo', l'ue ts'ooⁿya na caliu'y^o' ñ'oomwaa na wanty'iuu' waana', cha tints'aana' ndoo' nquiu'y^o' na jeeⁿ jndō' n'om'y^o'. Nt'om nn'aⁿ judíos cwila'quie' n'omna cantyja 'naaⁿl Jesucristo hasta xjeⁿ na nntseicandaa'ñena' lojoo nn'aⁿ na cwila'y^u' ñ'eⁿ jom na nchii cwiluiindyena tsjaaⁿ nn'aⁿ judíos. 26 Quia na jndā tuii nmeiⁿl, cha'tsondye nn'aⁿ judíos nluin'maaⁿndyena cha'xjeⁿ na matso ñ'oom' Ty'oots'om na seiljeii Isaías:

Naquii' tsjoom Sión nnaⁿ tsaⁿ na nntseicandyaañe nn'aⁿ
 ndo' nn'aⁿ na jndyowicantyjoo' tsjaaⁿ 'naaⁿl Jacob
 nnquindyō natia na la'xmaⁿna.

27 Quia na nntseicanduu'a jnaaⁿna quia jo'
 nntseicandaa'ñena' ñ'oom na t'maⁿtyaaⁿya
 ñ'eⁿndyena.

28 Nc'e ñ'oom naya na macwji'n'maaⁿñe
 Ty'oots'om nn'aⁿ, jo' na m'aⁿntiaa'ndye nn'aⁿ
 judíos ñ'eⁿñê, ndo' na luaa' s'aana', tju'naaⁿñena'
 na cwitsaaquiee'ndyo' 'o. Saaⁿ ndicwaⁿ m'aaⁿ
 na wi' ts'oom joona na tjeii'ñê weloona na
 nluindyē cwentaaⁿaⁿ. 29 Ee quia na jndā
 tquiaa Ty'oots'om cwii nnom na macandaa'
 ts'aⁿ ndo' na maqueeⁿñê juu na nntseixmaⁿ
 cwentaaⁿaⁿ taxocatseichueeⁿeⁿ jo'. 30 Ee cha'xjeⁿ
 na ñet'om'y^o' na ñejla'quie' n'om'y^o' nnom
 Ty'oots'om, je' mañ'oom na wi' ts'oom 'o, saaⁿ
 je' je' nn'aⁿ judíos cwila'quie' n'omna nnoom.
 31 Maluaa' matseijomna' cantyja 'naaⁿna. Je'
 cwila'quie' n'omna cha ndanquia nnc'oom
 Ty'oots'om na wi' ts'oom joona, cha'xjeⁿ je'

m'aaⁿ na wi' ts'oom 'o. ³² Ee s'aa Ty'oots'om na cha'tsondyo la'xmaaⁿya na tyoola'candaⁿdyo jo nnoom, cha na cha'tsondyo nnc'oom na wi' ts'oom.

³³ Joo na maqueⁿna' Ty'oots'om na tyañe, jeeⁿ jnda laxmaⁿna', jeeⁿ jndo' ts'oom, cha'tso matsei'nooⁿoⁿ. Tjaa 'ñeeⁿ nntseinchu'tcuuñe chiuu matseijndaa'ñê, tjaa 'ñeeⁿ nndaⁿ nntsei'noⁿ ljo' na mach'eeⁿ. ³⁴ Cha'na teiljeii ñ'oom na tso Isaías: “¿Ñeeⁿ cwii jaa nmeiiñe nndaⁿ nntseinoⁿ chiuu m'aaⁿ ts'om nqueⁿ na matsa'ntjoom? ¿Aa m'aaⁿ 'ñeeⁿ juu na jeeⁿcheⁿ jndo' ts'om cha na nndaⁿ nntseijndo' ts'oom? ³⁵ ¿Ñeeⁿ teijndeiiindyee jom cha je' macaⁿna' na catseilcweeⁿeⁿ jo' nnom juu?” ³⁶ Ee cha'tsoñ'eⁿ niom nc'e jom, ndo' tseixmaⁿñ'eeⁿ jo'. Jo' chii macanda jom caluiit'maⁿñê cha'waati xuee. Amén.

12

Maqueⁿ lju'na' ts'aⁿ jo nnom Ty'oots'om

¹ Macwe' jo' 'o nn'aⁿya na cwila'yuyoyo', nc'e na m'aaⁿ Ty'oots'om na jeeⁿ wi' ts'oom jaa, macaⁿa ndaa'yoyo' yocheⁿ na cwitsaam'aⁿti'yoyo' na ñeiquiandyo'ñ'eⁿyoyo' na nla'xmaⁿyoyo' cha'cwijom quioo' na cwila'cwjee nn'aⁿ judíos, cwii nnom na lju', na cjaawee' ts'oom. Na nl'a'yoyo' na ljo' jeeⁿ xcwe nla't't'maaⁿndyoyo' jom. ² Tanc'om'yoyo' na mati 'o cwil'a'yoyo' ljo' na cwinty'ia'yoyo' na cwil'a nn'aⁿ tsjoomnancue, cala'chui'yoyo' cantyja na cwila'tiuu'yoyo' cha na luaa' ntseixcona' cha'tso cantyja na cwitsaam'aⁿyoyo'. Ee na nl'a'yoyo' naljo' nncue'ntyjo na nla'noⁿyoyo' chiuu waa na l'ue ts'om Ty'oots'om ñ'eⁿndyoyo', na juu jo' tjacantyja

naya tseixmaⁿ, ndo' cjaawee' ts'oom ndo' candaa' tseixmaⁿna'.

³ Nc'e ts'iaaⁿ na jnda tquiaa Ty'oots'om na matseixmaⁿya, jo' na matsjooya ndaa'yo', meiⁿcwiindyo' 'o tincwinom' na nnc'oom' ts'om cantyja 'naaⁿl nquii cha'xjeⁿ na matsona' na nncwjeiiⁿeⁿ cwenta chiuu matseixmaaⁿ. Cwii ndo' cwiindyo' cwji'ya cwenta cwanti na jnda tquiaa Ty'oots'om nnom na matseixmaⁿ na matseyu'ya ts'om ñ'eⁿñê. ⁴ Ts'aⁿ ñecwiiñê saa jndye tjaacañjoom'ñê, ndo' cwii cwii joo na tjacañjoom'ñê tiljo'yu ts'iaaⁿna' ñ'eⁿ nc'iaana'. ⁵ Maluaa' waa na matseijomna' jaa nn'aⁿ na cwila'yuu'a, meiiⁿ na jndyendyo saa matseijoom'na' cantyja 'naaⁿya na ñe'cwii sei' cwiluiindyo cantyja 'naaⁿl Cristo. Ndo' ts'iaaⁿ na mañequiaa Ty'oots'om na cal'aaya cwentaⁿaⁿ tjachuii'na' na cwii cwiindyo.

⁶ Ts'iaaⁿ na mañequiaa Ty'oots'om na cal'aaya, tiñecwii xjeⁿ jooona'. Nqueⁿ matseijndaa'ñê cwaaⁿ ts'iaaⁿ nntseixmaⁿ cwii cwiindyo. Saa macaⁿna' na calacandaⁿndyo cwii cwii nnom ts'iaaⁿ na mañequiaaⁿ. Xeⁿ na jnda tquiaaⁿ na 'naaⁿl ts'aⁿ na ndaaⁿ nntseiteincoo' ñ'oom'm ndaaⁿ nn'aⁿ, cwa catseicandaⁿñe tsaⁿñeeⁿ juuna'. ⁷ Ndo' xeⁿ mañequiaaⁿ na macandaa' ts'aⁿ na candi'ntjom quii'ntaaⁿ nn'aⁿ na cwila'yu', cats'aa ts'iaaⁿñeeⁿ ñequio na xcwee' ts'om. Ndo' juu ts'aⁿ na macandaa' na ma'moⁿ ndaaⁿ nc'iaa', queⁿñe ts'iaaⁿñeeⁿ. ⁸ Ts'aⁿ na macandaa' na mañequiaa na t'maⁿ n'om nn'aⁿ, ts'iaaⁿñeeⁿ cats'aa. Ndo' juu ts'aⁿ na niom s'om l'o tintseintycwii' na nnteijndeiⁿ nc'iaa' 'naⁿ na matsei'tjoona' jooona. Ts'aⁿ na

'naaⁿ na nluiitquieñe cats'aa naljo' ñequio na mach'eeñe cwenta. Ndo' ts'aⁿ na mateijndeiinn'aⁿ na nty'iaandye cats'aa naljo' ñequio na neiiⁿ.

Ñ'oomeiⁿ laxmaaⁿya na calacandaⁿndyo

⁹ C'om'yo' na wi' n'om'yo' nc'iaa'yo' ñequio na mayo'cheⁿyo', nchii cwe' cwil'a'ya'yo'. Catseiqueeⁿna' n'om'yo' cha'tso yuu na ya, saa yuu na tia c'om'yo' na jndoo'yo'. ¹⁰ C'om'yo' na jnda nquii'yo' nc'iaa'yo' cha'xjeⁿ ñeⁿnquii ts'aⁿ ntseinda 'o, ñequii'cheⁿ cal'a'yo' na joona t'maⁿti caluiindyey, ñecuaa meiiⁿ 'o tjaa 'ñeeⁿ catseit'maaⁿñe.

¹¹ Tila'nchqueeⁿndyo' ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ty'o^ots'om na la'xmaⁿyo'. Cjoo' n'om'yo' na cwindyey'ntjom'yo' nnom Jesucristo.

¹² C'om'yo' na neiⁿyo' cha'tso na matseijndaa'ñe Ty'o^ots'om na nñequiaaⁿ na nda'yo'. Quia maju'wi'na' 'o, c'om't'maaⁿndyo' n'om'yo'. Ndo' ñequii'cheⁿ calaneiⁿyo' nnoom.

¹³ Quia matseitjoona' 'naⁿ nn'aⁿ na maqueeⁿ cwentaaⁿaⁿ, quia'yo' cantyja na cwileiñ'om'yo' na nnteijndeiina' naⁿñeeⁿ. Catei'x'ee'yo' nn'aⁿ na cwila'yu' na cwe' cwiquieya na m'aⁿyo'.

¹⁴ Quia matseitaa' ts'om ts'aⁿ 'o, nchii mati nl-cwe' 'o ñ'oom wi' cjoo' tsaⁿñeeⁿ. 'O cataⁿyo' na Ty'o^ots'om catio'naaⁿñê juu.

¹⁵ Quia cwinty'ia'yo' na neiiⁿ nc'iaa'yo' na cwila'yu', mati 'o c'om'yo' na neiⁿyo' ñ'eⁿndyena. Saa quia cwitjoomna na matseichjoo'na' n'omna, mati 'o c'om'yo' na chjoo' n'om'yo' ñ'eⁿndyena.

¹⁶ Tjoom' c'om'yo' ñ'eⁿ nc'iaa'yo'. Tinc'om'yo' na s'andyo' ndo' lcundyo'. Catsañ'oomndyo' ñequio

nn'aⁿ na nty'iaandye, tints'aana' nquiu'yo' na cwe' 'o jndō'ti n'om'yo'.

17 Natia na nnts'aa ts'aⁿ 'o, til'a'yo' na nnjoom. Ñequii'cheⁿ cala'jnda'yo' na cha'tso na cwil'a'yo' nla'xmaⁿ'yo' na ya nn'aⁿndyo' jo ndaa cha'tso nn'aⁿ. 18 'O tacala'ntja'ndyo' ñequio nn'aⁿ. 'O cha'tso na nndaā nl'a'yo' ñequii'cheⁿ cal'a'yo' yuu na ya cha tincju'naaⁿñena' na nl'uee'ndye nn'aⁿ tia' ñ'eⁿndyo'. 19 'O nn'aⁿya na jeeⁿ wi' ts'ōōⁿya, til'a'yo' na canjoom. Quiandyo' na nquii Ty'ōōts'om nnts'aaⁿ na nnjoom, xeⁿ naljo' l'ue ts'oom. Ee waa ñ'oom'm na teiljeii na matsona': "Matso Ty'ōōts'om: Nncō nnts'aa na nnjoom. Ja nnts'aa na nntioomndye nn'aⁿ na cwila'tjoōndye noōⁿ." 20 Ndo' mati waa cwiicheⁿ ñ'oom na teiljeii na matsona': "Juu ts'aⁿ na jndoo' 'u, xeⁿ na ñejnoom'm, quiaa' na nlcwaaⁿaⁿ. Xeⁿ na ñec'om ndaa, quiaa' ndaa na nnc'om ee na nntsa' na luaa', nnts'aana' na jnaaⁿaⁿ chiuu waa na mach'eeⁿ ñ'eⁿndyu'." 21 Tiñe'quiaandyu' na joo na ticatsa'ntjomna' nnaⁿndyena' ñ'eⁿndyu'. Catsa' yuu na ya cha canaⁿndyu' nacjoo' joo na ticatsa'ntjomna'.

13

Calan'ooⁿndyo ñ'oom ntyuee naⁿmaⁿ'iaaⁿ

1 Cwii cwiindyō' 'o cju'ñecje ndaa naⁿmaⁿ'iaaⁿ, ee nn'aⁿ na m'aⁿ n'iaaⁿ, Ty'ōōts'om maqueeⁿ joona ts'iaaⁿñeeⁿ. Tjaa'naⁿ cwii ts'aⁿ na m'aaⁿ ts'iaaⁿ na nchii jom tqueeⁿ juu. 2 Quia jo' l'ñeeⁿ juu na wjaa nacjoo naⁿmaⁿ'iaaⁿ, mawjaa tsaⁿñeeⁿ nacjoo' na seijndaa'ñe nquii Ty'ōōts'om. Ndo' maxjeⁿ

nnt'uiina' jom na nntioomñê na ljo' mach'eeⁿ.
³ Jo' chii ts'aⁿ na mach'ee yuu na tia m'aaⁿ na
 nquiaⁿaⁿ naⁿmaⁿn'iaaⁿ. Saa ts'aⁿ na mach'ee yuu
 na cwitsaⁿntjom n'iaaⁿ, ya m'aaⁿ, tyoocaty'ueeⁿ
 naⁿñeeⁿ. Jo' chii catsa' yuu na cwitsaⁿntjomna 'u,
 quia ljo'cheⁿ taxoc'oom' ts'om' aa nla'wjeena 'u.
 Maxjeⁿ nnc'omna na neiiⁿna 'u. ⁴ Ee naⁿmaⁿn'iaaⁿ
 la'xmaⁿna na cwindyeⁿntjomna nnom Ty'o^oots'om
 cha catel'jndeiina 'u. Saa xeⁿ mache' na til'uee
 ljeii na cwilein'omna, quia jo' c'oom' na nquia'
 joona, ee ticwe' ts'iaaⁿndyo na la'xmaⁿna sayo
 ee cwiluiindyena na cwindyeⁿntjomna nnom
 Ty'o^oots'om na cwita'wi'na nn'aⁿ na cwil'a
 yuu na tia. ⁵ Quia jo' we ndii' macaⁿna' na
 cala'candaⁿ'yo' jo ndaaⁿ naⁿmaⁿn'iaaⁿ. Najndyee
 nc'e na tical'ue n'om'yo' na cat'uii ljeii na
 cwileiñ'omna 'o. Ndo' na jndaⁿ we nc'e na
 nquiyo' naquii' n'om'yo' na matsona' na
 cal'a'yo' na ljo'. ⁶ Macwe' jo' na cwitiom'yo'
 ts'iaaⁿndaⁿ'yo', ee nn'aⁿ na m'aⁿ n'iaaⁿ, ñequio
 ts'iaaⁿmeiⁿ cwitaⁿntjomna cha nl'ana ts'iaaⁿ na
 maqueⁿ Ty'o^oots'om joona. ⁷ Nnom cwii cwii ts'aⁿ
 na waa na matseixmaⁿ na nntseit'maaⁿndyu' juu,
 catsa' naljo' ñ'eⁿñe. Quia macaⁿna' na nntiom'yo'
 ndaaⁿ naⁿmaⁿn'iaaⁿ, catiom'yo', cha'na ts'iaaⁿ
 nnom tyuaa. Cala'candaⁿ'yo' nnom ljeii na cwiqueⁿ
 naⁿmaⁿn'iaaⁿ, ndo' cala't'maaⁿndyo' cha'tsondye
 joona na matsona' na cala't'maaⁿndyo'.
⁸ Meiⁿncwii ts'aⁿ tincho'jnaⁿ'yo' nnom. C'om'yo'
 na wi' n'om'yo' nc'iaa'yo' ee juuna' matseijomna'
 cha'cwijom na cho'jnaⁿ'yo'. Juu ts'aⁿ na m'aaⁿ
 na wi' ts'om x'iaa', matseicañaⁿ chiuu t'maⁿ
 ljeii na matsaⁿntjomna' na tqueⁿ Moisés, ⁹ ee

ljeii'ñeeⁿ matsa'ntjomna': "Tinc'om'ya' ñequio cwiicheⁿ ts'aⁿ, tintseicue' ts'aⁿ, tinch'uee' 'naaⁿ ts'aⁿ, tintseiqueeⁿ ts'om' 'naaⁿ ts'aⁿ." Ee cha'tso ñ'oommeiⁿ ñequio nt'omcheⁿ na sa'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés, cwila'x'iaa'ndye jona' ñequio ñ'oomwaa na matsona': "C'oom' na jnda ntyji' tyjets'aⁿndyu' cha'xjeⁿ na wi' ts'omndyu' cheⁿncu'." ¹⁰ Ee quia na m'aaⁿ ts'aⁿ na jnda ntyjii tyjets'aⁿñe, xocats'aa na wi'ñe ñ'eⁿ tsaⁿñeeⁿ. Ee ts'aⁿ na jnda ntyjii ntyjenn'aⁿñe, matseicandañ'eeⁿ ljeii na tquiaa Ty'o^ots'om nnom Moisés.

¹¹ Cala'noⁿyo' naljo' ndo' c'oom' n'om'yo' cantyja 'naaⁿ tiempo na m'aaⁿya je'. Matseijomna' cantyja 'naⁿyo' cha'cwijom na cwindayo'. Jo' chii calcwi'yo' ee je' mandyoo'ti m'aaⁿna' na nlui'n'maaⁿndyo, nchiiti quia jlayuu'jndyaa ñ'oom'm. ¹² Juu na cwitsaam'aaⁿya matseijomna' cha'cwijom natsjom, juuna' wjaawinomna'. Wjaawindyoo'ti xuee quia na nlui'n'maaⁿndyo. Jo' chii ca'ndyaa na cwilajomndyo ts'iaaⁿ na laxmaⁿna' cantyja 'naaⁿ najaaⁿ. Cal'uee'ndyo l'o ts'iaaⁿ ya na laxmaⁿna' cantyja 'naaⁿ naxuee. ¹³ C'o^onya cha'xjeⁿ na macaⁿna' na cats'aa ts'aⁿ quia naxuee. Nchii c'o^onya na cwicwa'jndoo'ndyo meiⁿ nchii na cwicandyaaya. Nchii c'o^oñe ñequio nn'aⁿ na cwe' luaa'ndyo ñequio nt'omcheⁿ nnom natia la'xmaⁿ. Tac'o^onya na cwila'ntja'ndyo ñequio nn'aⁿ meiⁿ tala'taa' n'o^onya jona. ¹⁴ Saa 'o wandyo' cal'a'yo', 'o cwee'yo' Jesucristo cha'xjeⁿ macwee ts'aⁿ liaa. Tañe'quiandyo' na joo na neiⁿnco nquiu nn'aⁿ na matseixmaⁿ tsjoomnancue nlqueⁿna' xjeⁿ 'naaⁿna' 'o.

14

Tintio'ñ'oom' cwii nn'a' na matseyu'

¹ Cato'ñoom'yo' meiiⁿ ts'aⁿ na ticuee' na matseyu'ya ts'om, saā nchii na nnto'yo' na nla'ñ'eeⁿndyue'yo' ñ'eⁿñê. ² Cal'uu, m'aⁿ nn'aⁿ nquiu na wanaaⁿ na nlcwa' ts'aⁿ cha'tso nnom 'naⁿ, saā m'aⁿ nt'omcheⁿ na ticuee' na cwilayu'ya n'om ñ'eⁿ Ty'o^oots'om, joona cwe' tscocwicwa'na. ³ Luaa macaⁿna': Juu ts'aⁿ na ntyjii na meiⁿquia nantquie wanaaⁿ na nlcwa', tints'aa na ticuee' ts'om ts'aⁿ na cwe' jndaa' ljo' macwa'. Ndo' mati 'u ts'aⁿ na cwe' jndaa' ljo' macwa' tincwjaa'ndyu' cwenta cwe' na cha'tso nnom macwa' x'ia', ee maco'ñom Ty'o^oots'om jom. ⁴ ¿'Ñeeⁿ cwiluiindyu' na matsei'ncjoo'ndyu' ljo' mach'ee cwiicheⁿ x'ia' na matseyu'? Ee nquii na matsa^lntjom jom nntso na aa xcwe aa tixcwe mach'eeⁿ. Nljoñeya tsaⁿñeeⁿ ee waa najndeiⁱ na matseixmaⁿ Jesús na matsa^lntjom jom.

⁵ M'aⁿ nn'aⁿ na cwi^tjeii'na cwenta na waa cwii xuee na t'maⁿti tseixmaⁿna' ndo' m'aⁿ nt'omcheⁿ nn'aⁿ na cwila'tiuu na meiⁿquia xuee ñecwii xjeⁿ. Saā cwii cwii ts'aⁿ c'oom'tyeⁿ ts'om cantyja 'naaⁿ ñ'oom'waa'. ⁶ Ts'aⁿ na maqueⁿ na t'maⁿti cwii xuee, mach'eeⁿ na ljo' ee na matseit'maaⁿñê Nquii na matsa^lntjom jom. Ndo' ts'aⁿ na mach'ee na ñe'cwii xjeⁿ tseixmaⁿna', mach'ee na ljo' ee na matseit'maaⁿñê Nquii na matsa^lntjom juu. Ndo' ts'aⁿ na macwa' cha'tso nnom nantquie, macwaaⁿaⁿ joona' ee na matseit'maaⁿñê Nquii na matsa^lntjom jom, ndo' mañequiaaⁿ na quianl'uaa' Ty'o^oots'om. Mati ts'aⁿ na cwe' jndaa' nantquie

na macwa' mach'eeⁿ na ljo' ee na matseit'maaⁿñê Ty'o^ots'om ndo' mañequiaaⁿ na quianl'uaa'. ⁷ Ee tjaa 'ñeeⁿ jaa c'oom na wando' cwe' ee na l'ue ts'om nquii, ndo' tjaa 'ñeeⁿ jaa c'oom na nncue' ee na l'ue ts'om nquii. ⁸ Cantyja na tando^o'a, tando^o'a cwe' ee Jesucristo, ndo' cantyja na cwi-wja^aaya, ncwja^aaya cantyja 'naaⁿ jom. Jo' chii aa na tando^o'a oo aa na nncwja^aaya, maxjeⁿ m'aaⁿya cantyja 'naaⁿ jom. ⁹ Manc'e jo' na tueeⁿeⁿ ndo' tando'xcoom cha na nntseixmaaⁿ na matsa^a'ntjoom jaa cha queⁿna' jom na cwiluiiñê na matsa^a'ntjoom nn'aⁿ na jnda^a tjā ndo' cwentaa nn'aⁿ na ta'ndo'.

¹⁰ Saa 'u je', ¿chiuu na xjeⁿto 'u ñe'cu'xeⁿ cwii nn'aⁿ na matseyu' oo chiuu na m'aaⁿ na ticuee' ts'om' jom? Ee cha'tsondyo nncwin^ooⁿ jo nnom Cristo na nncu'xeeⁿ jaa. ¹¹ Ee mawaa ñ'oom' Ty'o^ots'om na teiljeii na matsona':

Ja wando'a, matso nquii Ty'o^ots'om,
nc'e naljo' jo' chii cha'tsondye nn'aⁿ nnta'na
cantyena jo n^ooⁿya,
ndo' nla't'maaⁿndyena Ty'o^ots'om ñequio na jn-
doo' cha'tsondye nn'aⁿ.

¹² Luaa waa cantyja 'naaⁿ ñ'oom'ñeeⁿ, cwii cwi-indyo ñnequiaaya cwenta nnoom cantyja 'naaⁿya.

Tintsa' na nntseilcwe'na' x'ia' na matseyu'

¹³ Jo' chii tacatsona' na nntio'ñ'o^ooⁿya cwii ndo' cwii nc'iaaya. 'O cala'jnda'yo' na til'a'yo' cwii nnom na jnaaⁿ jo' nntseicwachuu'ñena' juu ndo' nnts'aana' na nntseitjooñe. ¹⁴ Nc'e na matseixmaⁿya ts'aⁿ na matseyu'a ñ'eⁿ Jesucristo, jo' chii m'aaⁿtyeⁿ ts'o^ooⁿ na tjaa'naⁿ cwii nnom 'naⁿ

na tilju' matseixmaⁿna'. Saa xeⁿ na m'aaⁿ ts'aⁿ na matseitiuu na niom 'naⁿ na tilju', cantyja 'naaⁿ nquii tsaⁿñeeⁿ mach'eena' na tilju'na'. ¹⁵ Ee xeⁿ cwe' cantyja 'naaⁿ ljo' na macwa' matsei'ndaa'na' ntyjii cwii nn'aⁿ na matseyu' ndo' na luaa' mache', tic'oom' na jnda ntyji' jom. Jo' chii tantsa' cwii na ya ntyji' macwa' nntsei'ndaa'na' cwii nn'aⁿ na tue' Cristo cwentaaⁿaⁿ. ¹⁶ Tiñe'quia'yo' na nncju'naaⁿñena' na nlaneiⁿ nn'aⁿ ñ'oom na tijo'ndyo nacjo'yo' ljo' na 'o nquiu'yo' na ya. ¹⁷ Ee juu na matsa'ntjom Ty'o^ots'om, nchii tomti waana' na nleijndaa' ljo' na wanaaⁿ na nntquia^aya oo na nncwa^aya. Matsa'ntjoom jaa cha cantyja 'naaⁿ Espíritu Santo nnda^a nl'aaya yuu na maty'iomyana'. Ndo' mati na nnc'o^onya na neiiⁿya ndo' na meiⁿcwii ñomtiuu tic'o^onya jo nnoom. ¹⁸ Ts'aⁿ na luaa' mandi'ntjom nnom Cristo, cwijaawee' ntyjii Ty'o^ots'om ñ'eⁿñê, ndo' mati neiiⁿ nn'aⁿ jom.

¹⁹ Cwe' nc'e jo' tsantyjooya meiⁿnquia nnom na nnda^a nl'aaya na tical'ua^a ndia' ñequio nn'aaⁿya na cwila'yu'. Ee na nl'aaya na ljo' nnteijndeiindy^o ntyja^a na nntsanajnda^aya na cwila'yuu'a. ²⁰ Jo' chii tintseityui' ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ty'o^ots'om na cwe' jndaa' cwii nnom nantquie na macwa'. Mayuu' cha'tso nnom nantquie lju' la'xmaⁿna', saa tia matseixmaⁿ xeⁿ cantyja 'naaⁿ cwii nnom na macwa' matsei'ndaa'na' ntyjii cwii x'ia' na matseyu'ya ts'oom ñ'eⁿ Ty'o^ots'om. ²¹ Yati na tinlqui' sei', tinc'ua' winom ndo' tints' cwii nnom na cantyja 'naaⁿ jo' nntseilcwe'tya'na' cwii x'ia' na matseyu', oo na nntseiquioona' jom na nnts'aaⁿ jnaⁿ oo na nnts'aana' na tityeⁿ matseyu'ya ts'oom

ñ'eⁿ Ty'oo^ts'om. ²² Juu na matsei'yu' cantyja 'naaⁿl ñ'oommeiⁿl, matsa'ntjomna' na c'oom'tyeⁿl cantyja 'naaⁿl na' jo nnom Ty'oo^ts'om. Ee jeeⁿ neiiⁿl ts'aⁿ na m'aaⁿl ts'om na xcwe mach'ee cantyja 'naaⁿl ñ'oommeiⁿl na tjaa meiiⁿcwii na maco'tia'na' ntyjii. ²³ Sa^a ts'aⁿ na tijndaa'ya ntyjii aa mayuu' na ya na nlcwa' ts'aⁿ cwii nnom nantquie ndo' xeⁿ nlcwaaⁿl aⁿ jo', nnts'aayuuna' jnaaⁿl aⁿ waa, ee cha'tso ljo' na mach'ee ts'aⁿ ndo' ticaljeiiyaaⁿ aa mayuu' na ya jo', maxjeⁿ jnaⁿ jo' mach'eena'.

15

Cal'aaya cha'tso na cateijndeindyō ntyjaa

¹ Jaa na tyeⁿ la'xmaaⁿya na cwila'yu'ya n'ooⁿya ñ'eⁿ Ty'oo^ts'om cantyja 'naaⁿl ñ'oommeiⁿl, joo nn'aⁿ na tityeⁿ cwila'yu'na cantyja 'naaⁿl jo', laxmaaⁿya na cachoo^ya na cateijndeii joona, nchii macandaⁿ cwijndo^o'a cantyja 'naaⁿ ncjo^oya. ² Cwii cwiindyō cal'aaya yuu na nncjaawee' n'om nc'iaaya, cha nnteijndeiiina' joona, ndo' cha na nnc'oonajndana na cwila'yu'ya n'omna ñ'eⁿ Ty'oo^ts'om. ³ Ee meiⁿ nquii Cristo tîcats'aaⁿ yuu na cjaawee' ntyjeeⁿ. Jom tjoom cha'xjeⁿ waa ljeii naquii' libro Salmos na matsona': “Ñ'oomwi' na tyotuee' nn'a nacjo', mati ty'oomna' ja.” ⁴ Ee cha'tso ñ'oom' Ty'oo^ts'om na teiljeii tandyo xuee, teiljeiina' cha ca'moⁿna' nda^aya chiuu na c'ooⁿya jo nnoom. Teiljeiina' cha cantyja 'naaⁿ joona' nnda^a nntsaantyjo^oya cantyja 'naaⁿl aⁿ na ñecwii n'ooⁿya ndo' na nnc'ooⁿt'maaⁿl ndyo n'ooⁿya na nntyjaa' n'ooⁿya na nluii cha'tso chiuu t'maⁿ ljeii'ñeeⁿ. ⁵ Nquii Ty'oo^ts'om na mañequiaaⁿ

ndaaya na cwicantjaaa' n'ooⁿya jom, cateijneiⁿ 'o na ya c'om'yo' ñequio nc'iaa'yo' cha'xjeⁿ na l'ue ts'om Cristo Jesús, ⁶ cha na cha'tsondyo'ñ'eⁿyo' ñequio ñecwii jndyee'yo' na nla't'maaⁿndyo' Ty'oots'om Tsotye nquii Ta Jesucristo.

Cwindye nt'omcheⁿ nn'aⁿ ñ'oom naya

⁷ Jo' chii cato'ñoom'yo' nc'iaa'yo' cha'xjeⁿ Cristo maco'ñoom 'o, cha na nluiit'maⁿñe Ty'oots'om. ⁸ Luaa matsjoo ndaa'yo', Cristo jñoom na jndyondi'ntjoom ndaa nn'aⁿ judíos cha na nntseicandaⁿñê ñ'oom na tso Ty'oots'om ndaa welooya na nnts'aaⁿ ndo' mati cha m'moⁿna' na mayom'm. ⁹ Mati jndyo Cristo cha nn'aⁿ na nchii judíos nndaⁿ nla't'maaⁿndyena Ty'oots'om na m'aaⁿ na wi' ts'oom jona. Ee matso ñ'oom'm na teiljeii:

Maxjeⁿ nntseit'maaⁿndyo 'u quii'ntaaⁿ nn'aⁿ na nchii judíos.

Nntaya luantsa na nntseit'maaⁿñena' 'u.

¹⁰ Ndo' cwiicheⁿ ñ'oom na teiljeii matsona':

'O nn'aⁿ na nchii judíos, c'om'yo' na neiⁿyo' ñequio nn'aⁿ na maqueⁿ Ty'oots'om na cwiluiindyewentaaⁿaⁿ.

¹¹ Mati mawaa cwiicheⁿ ñ'oom na teiljeii na matsona':

Cha'tsondyo' 'o nn'aⁿ na nchii judíos cwiluiindyo', cala't'maaⁿndyo' Ta Ty'oots'om.

¹² Ndo' mati teiljeii ñ'oom na tso Isaías:

Nch'ioo' Isaí nndei' ts'oom'ndaa, jom nntseiwena' na nntsⁿntjoom nn'aⁿ na nchii judíos cwiluiindyew.

Jona nla'cantjaaa' n'omna jom.

13 Nquii Ty'oots'om mañequiaaⁿ na cwicantyjaa' n'ooⁿya. Macaⁿ'a na nñequiaaⁿ na nla'xmaⁿñ'eⁿ'yo' na neiⁿ'yo' jo nnoom, ndo' na nnc'om'yo' na tjañomtiuu m'aⁿ'yo' nc'e na cwilayu'yo' ñ'eⁿñê, cha cantyja 'naaⁿ' Espíritu Santo nntseicwaljoo'tina' na laxmaⁿ'yo' na cwicantyjaa' n'om'yo' jom.

14 Cantyja 'naaⁿ' 'o nn'aⁿya na cwila'yuyoyo', matsei'noⁿ'a na cwila'xmaⁿ'yo' cha'tso nnom na nntei-jndeiiina' nc'iaa'yo'. Ndo' mati cwila'noⁿ'ya'yo' cantyja 'naaⁿ' ñ'oom na cwilayuu'a, hasta mati nndaā nnt'moⁿ'yo' joona' ndaa nc'iaa'yo'. 15 Saa ti'maaⁿ' ts'ooⁿya na matseiljeiya cartawaa na m'aⁿ' 'o nn'aⁿya na cwila'yuyoyo' cha tintsuu' n'om'yo' joona'. Mats'aa naljo' nc'e cha'cwijom cwii xuu na maju'na' nacjoya na cats'aaya. Mats'aa na ljo' ee naya na mañequiaa Ty'oots'om na matseixmaⁿ. 16 Ndo' naljo', majo' na tqueeⁿ ja na mandi'ntjoⁿya nnom Jesucristo quii'ntaaⁿ nn'aⁿ na nchii judíos. Mañequiaya ñ'oom naya 'naaⁿ'aⁿ na macwji'n'maaⁿñê nn'aⁿ na cwila'ljo Jesucristo naquii' n'om, cha nñequiaya joona nnom Ty'oots'om cha'xjeⁿ mañequiaa ts'aⁿ cwii ofrenda na nnc'o'ñoom, ee nquii Espíritu Santo jnda tqueⁿ ljoom'm joona.

17 Nc'e na matseyiyu'a ñ'eⁿ Cristo Jesús, mañequiaana' na neiⁿya na laa'ti' waa na mandi'ntjoⁿya nnom Ty'oots'om. 18 Ticats'aana' ntyjii na nncwjiia' cwenta cwanti ya ts'iaaⁿ na nl'a nt'omcheⁿ, macandā ntyjiiya na Ty'oots'om ñeteil'uee'ñê ja na nncwantjoⁿya nn'aⁿ na nchii judíos cwentaaⁿ'aⁿ, cha nla'candaā'ndyena jo nnoom. Ñetantjoⁿya joona ñequio ñ'om'ndyoya,

ndo' ñequio ljo' na ñenty'iaana chiuu waa na tyom'aaⁿya quii'ntaaⁿna. ¹⁹ Ndo' na luaa' waa, jnda seicanda^andyo na mañequia ñ'oom naya na macwji'n'maaⁿñe Cristo nn'aⁿ, tyots'aa na ljo' Jerusalén ñequio cha'tso ntyja hasta tue'ñoomna' ndyuaa Ilírico. ²⁰ Luaa' waa na tyotseijndo na tyoñequiaya ñ'oom nda^a nn'aⁿ cantyja 'naaⁿ na cwilui'n'maaⁿndyena, tyots'aa ts'iaaⁿ yuu na tijoom ñejndye nn'aⁿ ñ'oom cantyja 'naaⁿ Cristo, cha nchii ts'iaaⁿ na jnda to' nt'omcheⁿ nntseicañjo^o'a. ²¹ Ee waa ñ'oom 'ndyoo Isaías na teiljeii cantyja 'naaⁿ Cristo, tsoom:

Nn'aⁿ na tijoom ñenty'iaa jom nndyena cantyja 'naaⁿ'a.

Ndo' joo nn'aⁿ na tijoom ñejndye cantyja 'naaⁿ'a, nla'noⁿ'na.

Ñe'cjaa Pablo Roma

²² Nc'e ts'iaaⁿmeiⁿl, jndye xuee tyotseicu'na' ja na nncuacañjo^o'ya 'o na m'aⁿ'yo' Roma. ²³ Saa je' ticaⁿ'na' na ñequii'cheⁿ nñ'aⁿ ñjaaⁿ. Ndo' nc'e na majndye ndyu matseiqueeⁿ'na' ts'ooⁿ'ya na ñe'cjocando^o'a 'o, ²⁴ jo' chii na matseitiuuya na nncwinjo^o'ya na m'aⁿ'yo' quia na nncjo^ya ndyuaa España, ndo' xeⁿ jnda tquiaana' na neiⁿ'ya na mam'aaⁿtjo^o'ya cwantindyo xuee, quia jo' mancjo'ti'yo' nnteijnde'i'yo' na nncjo ncjoty^a. ²⁵ Saa jojndya^aya Jerusalén, ee jon'oⁿ'ya cwii na nnteijnde'iina' nn'aⁿ'ya nn'aⁿ judíos na cwila'y^u' na m'aⁿ jo' jo'. ²⁶ Ee nn'aaⁿ'ya na m'aⁿ ndyuaa Macedonia ñequio Acaya jnda jla'tjomna tsjo'ñjeeⁿ na nla'cwanomna na matei'jnde'iina' nn'aaⁿ'ya na cwila'y^u' na jeeⁿ jñeeⁿ'ndye na m'aⁿ Jerusalén.

27 Ee jla'tiuuna na nl'a naya'ñeeⁿ nn'aⁿ jndíos na cwilayu', ndo' maty'iomna' na ljo' call'ana ee cha'cwijom na cho'jnaⁿna ndaa naⁿñeeⁿ, ee cwicandaana na cwicalui'n'maaⁿndyena nc'e nn'aⁿ judíos. Jo' chii matsona' na catei'jndeiina naⁿñeeⁿ 'naⁿ na macaⁿna'. 28 Ndo' quia na jnda seicandaⁿndyo^o ts'iaaⁿmeiⁿl', ndo' xeⁿ jnda ljo tsjo'ñjeeⁿñeeⁿ lueena, quia ljo' nncwinooⁿya na m'aⁿ'yo' na jo ndyuua España. 29 Ee ntyjiiyaya quia na nncuaya na m'aⁿ'yo', jeeⁿ ya nntio'naaⁿñe Cristo 'o na ñnequiaya ñ'oom'm ndaaⁿ'yo'.

30 'O nn'aⁿ na cwila'yu'yo', nc'e Taya Jesucristo ndo' cantyja 'naaⁿl' na mañequiaa Espíritu Santo na wi' n'ooⁿya nc'iaaya, macaⁿna' na queⁿndyo' na calajomndyo' ñ'eⁿndyo^o na nlanaaⁿya nnom Ty'oots'om cantyja 'naⁿya. 31 Cataⁿ'yo' nnoom na nlui'n'maaⁿndyo^o luee joo nn'aⁿ na m'aⁿ ts'ondaa Judea na tiñe'cala'yu'. Ndo' mati joo nn'aⁿ cwentaaⁿ'aⁿ na m'aⁿ Jerusalén nncjaawee' n'omna na nnto'ñoomna naya na joñ'oⁿ cwentaana. 32 Cha xeⁿ na Ty'oots'om l'ue ts'om nncue'cañooⁿya 'o ñequio na neiⁿya, ndo' na nnty'iaya 'o nnts'aana' jndaa'jom na nncwajndyaya. 33 Nquii Ty'oots'om na mañequiaa na tjaa'naⁿ ñomtiuu cwic'ooⁿya jo nnoom, c'oomñê ñ'eⁿndyo' na cha'tsondyo'. Amén.

16

Mañequiaa Pablo na xmaⁿndye nn'aⁿ

1 Cal'a'yo' cwii naya'ñeeⁿ na catei'jndei'yo' nomnn'aaⁿya Febe. Jom mandi'ntjoom quii'ntaaⁿ tmaaⁿl' nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿ'aⁿ

tsjoom Cencrea. ² Cato'ñoom'yo' jom ñequio xuee' Nquii na cwiluiiñe na matsa'ntjom jaa cha'xjeⁿ na macaⁿna' na cal'aa jaa nn'aⁿ na cwilayu'ya n'ooⁿya ñ'eⁿ Ty'oots'om. Ndo' catei'jndei'yo' jom ñequio meiⁿnquia nnom na macaⁿna'. Ee jom jndye nn'aⁿ jnda ñeteijneiⁿ, ndo' mati ja.

³ Quia'yo' na xmaⁿñe Priscila ñ'eⁿ ti'Aquila. Jona cwila'jomndyena ts'iaaⁿ 'naaⁿl Cristo Jesús ñ'eⁿndyo. ⁴ Ee seiteincuu'ñena' cantyja na m'aⁿna, cwe' cha calui'n'maaⁿndyo ja. Jo' chii cha'tso ntmaaⁿl nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿl'aⁿ na nchii judíos cwiñequia na quianl'uaa' Ty'oots'om cantyja 'naaⁿna, ndo' mati ja. ⁵ Mati quia'yo' na xmaⁿndye tmaaⁿl nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿl'aⁿ na cwitjomndye w'aana. Xmaⁿñe Epeneto, tsaⁿ na jeeⁿ jnda ntyjiiya. Jom ts'aⁿ najndyee na seiyu' ñ'eⁿ Cristo ndyuua Acaya. ⁶ Candu'yo' xmaⁿñe María. Jom jeeⁿ jndye ts'iaaⁿ na s'aaⁿ quii'ntaaⁿyo'. ⁷ Candu'yo' na xmaⁿndye nn'aⁿ na ñecwii tsjaaⁿ ñ'eⁿndyo juu Andrónico ñ'eⁿ Junias. Maljoyu ñet'ooⁿya w'aancjo ñ'eⁿndyena. Jnda nquiu apóstoles jona. Jona tyuua'ti jla'yu'na ñ'eⁿ Cristo, nchiiti ja.

⁸ Candu'yo' nnom ti'x'iaya Amplias xmaⁿñê. Ee na jnda ntyjeeⁿ Ta Jesús, mati na jeeⁿ wi' ts'ooⁿya jom. ⁹ Ndo' xmaⁿñe Urbano. Jom matseijomñê ts'iaaⁿ 'naaⁿl Cristo ñ'eⁿndyo. Ndo' mati xmaⁿñe Estaquis, jom jeeⁿ wi' ts'ooⁿya. ¹⁰ Candu'yo' na xmaⁿñe Apeles. Cantyja na mach'eeⁿ jnda teitquioo' na matseiyu'ya ts'oom ñ'eⁿ Cristo. Ndo' mati xmaⁿndye nn'aaⁿl Aristóbulo. ¹¹ Xmaⁿñe Herodión tsaⁿ na mañe'cwii tsjaaⁿ jâ ñ'eⁿñe. Ndo'

xmaⁿndye nn'aaⁿ Narciso na m'aⁿna cantyja 'naaⁿ Jesucristo. ¹² Xmaⁿñe nomnn'aⁿya Trifena ñ'eⁿ Trifosa na cwil'ana ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ta Jesucristo. Ndo' xmaⁿñe nomnn'aⁿya Pérsida, jom jeeⁿ jnda ntyjiiya. Jeeⁿ maqueⁿñê na mach'eeⁿ ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ta Jesús. ¹³ Xmaⁿñe Rufo. Jom jeeⁿ t'maⁿ mat-seixmaaⁿ cantyja 'naaⁿ Ta Jesucristo. Ndo' mati xmaⁿñe tsoñeeⁿ. Juu jnda ntyjiiya cha'cwijom ntyjii na tsondyo nncō. ¹⁴ Mati cal'a'yo' cwii naya'ñeeⁿ na candu'yo' na xmaⁿñe Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes ñequio nn'aⁿ na cwila'yu' na m'aⁿ ñ'eⁿndyena. ¹⁵ Candu'yo' na xmaⁿñe Filólogo, Julia, Nereo, ñequio nomtyjeeⁿ, ñequio Olimpás, ñequio cha'tso nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ na m'aⁿ ñ'eⁿndyena.

¹⁶ Quia'yo' na xmaⁿndyo' ntyjee'yo' ñequio na xcwee' n'om'yo' na cwitaⁿ'yo' luee'yo'. Ticwii tmaaⁿ nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ ñ'eⁿ Cristo ndyuaameiiⁿ cwila'cwanomna na xmaⁿndyo'.

¹⁷ 'O nn'aⁿya na cwila'yu'yo', mats'aa ty'oo ndaa'yo' na queⁿndyo' cwenta cantyja 'naaⁿ joo nn'aⁿ na cwil'a na cwitoⁿ'ndye nn'aⁿ tmaaⁿ 'o, na cwil'ana na cwila'tjoondye nc'iaa'yo' jo nnom Ty'oots'om. Ee ñ'oom na cwit'mooⁿ naⁿñeeⁿ tixcwe m'aⁿna' ñ'eⁿ ñ'oom na jnda t'mooⁿya ndaa'yo'. Catjei'ndyo' cantyja 'naaⁿ naⁿñeeⁿ, ¹⁸ ee ticala'xmaⁿna nn'aⁿ na cwindye'ntjom nnom nquii Ta Jesucristo. Naⁿñeeⁿ ticatuee'ndyecjena cantyja 'naaⁿaⁿ. Macandā na cwijndoo'na ljo' na macaⁿna' nquieena. Cwila'neiⁿna ñ'oom ca'naaⁿ na jeeⁿ neiⁿncoo' joona', saa joo ñ'oom'ñeeⁿ cwinquio'nn'aⁿna' joo nn'aⁿ na ticuee' na

cwila'noⁿl. 19 Saa jnda t'om ñ'oom cantyja 'naⁿyo' na 'o cwitue'ndyo'cje'yo' nnom ñ'oom na xcwe. Jo' na mañequiaana' na jeeⁿ neiⁿya. Ndo' l'ue ts'ooⁿ na c'om'c'eendyo' na nl'a'yo' ljo' na majo'ndyo', nchii nl'a'yo'yo' yuu na tis'a. 20 Nquii Ty'ooots'om na mañequiaaⁿ na meiⁿcwii ñomtiuu tic'ooⁿya jo nnoom, mawaa xjeⁿ na nnts'aaⁿ na nntseicachquiaañena' Satanás nacjee' nc'ee'yo'. Juu naya na tseixmaⁿ Jesucristo, c'omna' ñ'eⁿndyo'.

21 Timoteo na ñ'eⁿ cwil'aayâ ts'iaaⁿ 'naaⁿl Ty'ooots'om, matseicwanoom na xmaⁿndyo'. Mati Lucio, Jasón, ndo' Sosípater, nn'aⁿ na mañecwii tsjaaⁿ ja ñ'eⁿndye cwilacwanomna na xmaⁿndyo'.

22 Maja Tercio matseicwanoⁿ na xmaⁿndyo' ñequio xuee' Ta Jesús. Cartawaañe matseiljeiya na matseicwanom Pablo na m'aⁿyo'.

23 Matseicwanom Gayo na xmaⁿndyo'. Ja Pablo m'aaⁿya waⁿaⁿ na mateix'eeⁿ ja. Ndo' mañjaaⁿ cwitjomndye nn'aⁿ na cwila'yu'. Ndo' mati Erasto matseicwanoom na xmaⁿndyo'. Jom tsaⁿcoñom s'om tsjoomwaa. Mati juu nn'aⁿya Cuarto matseicwanoom na xmaⁿndyo'.

24 Ty'ooots'om quiaaⁿ na c'oom naya na matseixmaⁿ Ta Jesucristo ñ'eⁿ cha'tsondyo' 'o. Amén.

Pablo malcwii'nnaaⁿaⁿ Ty'ooots'om

25 Ndo' je', cwila't'maaⁿndyo Ty'ooots'om. Jom waa najneiⁿ na nnts'aaⁿ na nnc'om'jnda'ti'yo' cantyja 'naaⁿl ñ'oom naya na mañequiaya na cwilui'n'maaⁿndye nn'aⁿ ndo' nc'e ñ'oom na ma'mooⁿya cantyja 'naaⁿl Jesucristo. Ndo' na luaa' waa, matseijomna' ñequio juu na cwe'

wanty'iuu' tyom'aaⁿna' xjeⁿ cwitjoocheⁿ na ncuaa tsjoomnancue. ²⁶ Saã je' je' cwiwitquioo' xcweyana' ndaa nn'aⁿ ee ñ'oom' Ty'ooots'om na teiljeii na tyola'neiⁿ profetas na tyondye'ntjom nnoom, cantyjati xjeⁿ na tyotsa'ntjom Nqueⁿ na ticantycwii na m'aaⁿ. Juu ñ'oom waanty'iuu'ñeeⁿ jnda seicanooⁿ cha nn'aⁿ meiⁿnquia ndyuaa nndaã nla'yu'na ndo' nla'candana jo nnoom.

²⁷ Nnom nquii Ty'ooots'om na ñecwiiñê, na tja-cantya na jndo' ts'oom, ñecwiitco caluiit'maⁿñê nc'e Jesucristo. Amén.

Ñ'oⁿ xco na tq^en ty'o^ots'om cantxja 'naa'
Jesucristo
New Testament in Amuzgo, Guerrero
(MX:amu:Amuzgo, Guerrero)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guerrero Amuzgo (Amuzgo, Guerrero)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amuzgo, Guerrero

amu

Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amuzgo, Guerrero

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

3a693cf5-26ad-5db1-89e8-29e6d3f52b61